

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΗΛ. Π. ΒΟΥΤΣΕΡΙΑΝΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ-ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ

Περίοδος Β — Έτος Α' (16^{ον}) | ΑΡΙΘ. 10 (619) | Σάββατον, 16 Φεβρουαρίου 1919.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ο ΝΟΥΜΑΣ : Προοδευτική φορολογία.

Κ. ΚΑΡΦΙΟΣ : Λολό Τραγούδι (Ποίημα).

Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ : 'Αρχιλόχεια.

Λ. ΠΑΥΛΙΔΗΣ : Τό Κοινωνικό Πρόβλημα. (Συνέχεια).

ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ : Ζωή χωρίς Ζωή (Διήγημα. Συνέχεια και τέλος).

ΔΩΡΗ ΜΟΝΤΣΟΥ : Τά Διαβατάρινα Πουλιά. (Ποίημα).

ΗΡΙΑΓΝΩΣΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ : Κοινή γνώμη.

Ο ΝΟΥΜΑΣ : Φαινόμενα και Πράγματα.

ΓΚΗΙΤΗ : Μινύον (Συνέχεια.—Μεταφρ. Ηλ. Π. Β.)

ΠΙΚΡΗΓΚΩΘΗΣ : 'Επίγραμμα.

ΡΗΓΗΣ ΓΚΟΛΦΗΣ : Κριτικά Σημειώματα. ('Απολλώνιον 'Ασμα.)

Μ. ΚΟΥΡΤΟΥΡΗΣ : 'Ελαστηνκάμαρά μου αγαπημένη.

Π. ΠΙΡΒΗΡΗΣ : 'Ο Ποιητής κι ό Μπακαλόγατος.

ΑΠΟ ΒΑΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΑΟΜΑΔΑ. —'Ελληνική φιλολογία. — Ξένη Φιλολογία. — Χωρίς Γραμματόσημο.

ΕΝΤΟΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ

Είς την Δ' και Ε' σειράν ἐξεδόθησαν γραμμάτια αξίας

100,000 — 10,000 — 1,000

500 ΚΑΙ 100

ΔΡΑΧΜΩΝ

Πωλούνται εις ὅλας τὰς Τραπέζας Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης, Πατρῶν, Κερκύρας, Βόλου, Σύρου καὶ Καλαμῶν.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «ΤΥΠΟΣ»

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ - ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ, ΑΘΗΝΑΙ.

★ ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ★

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΣΑΛΑΤΑ

(Η γνώμη του κ. Πο.υβίου).

... — Όχι. Συνδετικόν τῆς Φυλῆς εἶνε ἡ καθαρεύουσα. Καὶ ἡ ἀπόδειξις εἶνε ζωντανή. Ἡ Καθαρεύουσα συνεκράτησεν ἐπὶ αἰῶνας συμπληγὴν τῆν Φυλὴν καὶ διεπομένην εἰς ἕνα τὸ σημεῖον τοῦ ἀποδόλου καὶ τοῦ διεσκομισμένου ἀπὸ τὸν κόμον Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τὰ αὐτὰ ἰδιαιτά. Ἡ Καθαρεύουσα εἶνε νόμος...

—Τοῦ Κράτους βεβαίως. Ἀλλ' οἱ νόμοι μεταβάλλονται. Τὸ καλλιτεχνικὸν οὐναόδημα...

Ἄν δὲ ἀπόχει κοινὴ δημοτικὴ γλῶσσα, ἡ ὁποία νὰ διαδοθῆ εἰς ὅλον τὸν Ἑλληνισμόν. Εἰς τὴν Γραμματικὴν μιλοῦν Δωρικὰ.

—Τοῦ Κράτους βεβαίως. Ἀλλ' οἱ νόμοι μεταβάλλονται. Τὸ καλλιτεχνικὸν οὐναόδημα... Ὁ κ. Δημητράκοπουλος δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ τελειώσωμεν τὴν ἀπολογία τῆς Δημοτικῆς. —Εἶνε νόμος τῆς κοινῆς συνειδήσεως καθιερωθεὶς ἀπὸ σύμπαντος τοῦ ἔθνους. Ἀναθεωρεῖται ποτὲ νόμος φεμελιώδης, πρακτικὸς καὶ εὐεργετικὸς, τοῦ ἀποίου ἢ ἐφαρμογῆ ἔδωσε ἴσους ἀνημητοβητήτους καρπούς ;

—Τοῦ Κράτους βεβαίως. Ἀλλ' οἱ νόμοι μεταβάλλονται. Τὸ καλλιτεχνικὸν οὐναόδημα... Ὁ κ. Δημητράκοπουλος δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ τελειώσωμεν τὴν ἀπολογία τῆς Δημοτικῆς. —Εἶνε νόμος τῆς κοινῆς συνειδήσεως καθιερωθεὶς ἀπὸ σύμπαντος τοῦ ἔθνους. Ἀναθεωρεῖται ποτὲ νόμος φεμελιώδης, πρακτικὸς καὶ εὐεργετικὸς, τοῦ ἀποίου ἢ ἐφαρμογῆ ἔδωσε ἴσους ἀνημητοβητήτους καρπούς ;

—Βέβαια : «Δαλέον τὰ καμουζήγεται».

—Εἰς μίαν ἐπαρχίαν τοῦ Πόντου, τὸν Ἔσμιλον Ἰωνικά. Εἰς τὰ νησιὰ νησιώτικα καὶ εἰς τὴν Μάνην ἀνάμικτα Δωρικὴν καὶ Ἀσκάτικ' αἰ εἰς τὴν τὰ τὰ ἰδιώματα ἂν τὰ προσαλέοις ἐν τῇ. Ὅλα αὐτοποιεῖσιν τὴν εὐθυμοτέραν Βάβυλ' αἰ τὸ πῶδ' ἀ-

—Συμπέρασμα. ὁμοιωταί.

—Υπεράνω ὅλων αὐτῶν τῶν ἰδιωμάτων περι-παιταί...

—Τὸ ὄργεον Ρόζ ;

—Ἡ Καθαρεύουσα, κύριε. Ἀπόδειξις εἶνε, ὅτι τὰ κύρια ἄρθρα τῶν ἐφημερίδων διαδύονται πανταί πληρῶστα.

« Ἀθήναι »

6 « ΝΟΥΜΑΣ »

Ἐπιπλήμα ἀμείλικτον κατὰ τοῦ δασκαλισμοῦ, πάλη μαρκῆς, σιῆθος πρὸς σιῆθος, πρὸς τὴν στενοκοιλίαν καὶ τὰς ὀπισθοδρομικὰς ἀντιλήψεις, ἀγῶν γιγάντιος πρὸς ἐπικράτησιν τοῦ ὀρθοῦ καὶ τοῦ ὠραίου. Ἰδὸν ἢ δρᾶσις τοῦ «Νουμά», τοῦ περιοδικοῦ, τοῦ ἀποτελεῖ μίαν μεγάλην Τιμὴν διὰ τὴν χώραν μας. Ὁ Διευθυντὴς του κ. Ταγκουλος, νέος Ἑρακλῆς εἰς τὴν ἐμφάνισιν, τὴν ψυχὴν καὶ τὸν νοῦν, εἰργάσθη μὲ ἔνθεον ζῆλον διὰ τὴν καθαρῶσιν τὴν γλῶσσάν μας ἀπὸ τὴν κόπρον τοῦ σχολαστικισμοῦ καὶ τὴν ζῆς δέσση τὴν κατεῖδονσιν ποῦ ἔπρεπε. Καὶ ἠμπορεῖ νὰ πανχυθῆ, ὅτι ὁ κόπος του δὲν ἀπῆγε χαμένος. Ἡ Νεοελληνικὴ γλῶσσα, τὰ Νεοελληνικὰ Γράμματα, ἡ Νεοελληνικὴ σκέψις τοῦ ὀφείλουσιν πολλά.

Ὁ «Νουμάς» εἶχε διακόψει γιὰ κάμποσον καιρὸν τὴν ἔκδοσίν του. Τὴν ἐπανελάβε πάλιν ἴσως τελειταίως μὲ Διευθυντὴν πάντοτε τὸν κ. Ταγκόπουλον καὶ μὲ Ἀρχιγραμματικὴν τὸν κ. Βουτιερῖδην. Ἡ νέα

ἐμφάνισις τοῦ «Νουμά» ἐξαγορεύθη μὲ ἀληθινὴν ἐνθουσιασμόν ἀπὸ ὅλους τοὺς φίλους τῶν γραμμάτων. Διὰ τὰ περιεχόμενά του περιτελεῖται κάθε λόγος. Εἶνε τὰ περιεχόμενα τοῦ «Νουμά». Διὰ τὴν εἶνε. Τετάρτη τοῦ περιοδικοῦ ἀποστὴ ἔλλοιται ἐνταῦθα εἰς τὸ Νέον Ἡρακλειόσιν.

(Ἐφημ. «Σημεῖα» Καλαμῶν)

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ε. ΠΟΥΛΑΣ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ

(Β' ἔκδοσις)

Ποῦ εἶνε σὲ ὅλες τὶς Νεολαίας καὶ Τμήματα τοῦ Σοσιολιστικοῦ Ἐργατικοῦ Κόμματος.

Στὴν Ἀθήνα : Ὁδὸς Ἐλευθερίου 14.

Ὁ «Νουμάς» ἀναγγεῖλει καὶ πρὸς κάθε φίλ' ἑσ, πρὸς ὅλον ἀντιπᾶ του δι' ὁμοῦν σὲ τὰ γραμμά του. Ἀντιπᾶ εἶνε ἀντιπᾶ δὲ τὸ ἀναγγεῖλι μόνον.

ΠΡΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Table with 2 columns: Name and Address. Includes entries like Π. ΠΟΥΛΑΣ, Ε. ΠΟΥΛΑΣ, Σ. ΠΟΥΛΑΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Table listing book prices in Athens. Includes entries like ΑΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ, Κ. ΣΑΛΑΚΩΣΤΑ, Α. ΔΕΝΑΣΑ, Ν. ΘΩΜΙΑΝ.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΑΙ

Table listing book prices in Piraeus. Includes entries like ΑΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ, Κ. ΣΑΛΑΚΩΣΤΑ, ΣΠΟΥΡΓΙΤΗ, ΑΔΕΛΦΩΝ ΣΑΡΑΝΤΗ, ΙΕΡΟΝΥΜΟΥ & ΠΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, ΖΑΪΡΗ & ΠΟΝΤΥΚΟΥ.

καὶ ἐπὶ τῶν ΓΕΝΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΕΡΩΝ :

« Ἀθηνῶν Δάνου & Σ' »

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Παναζόγλου 4

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΑΙ Νικηταί 5. Τηλ. 1-48

ΛΑΧΕΙΟΝ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

Ἡ Πρωτὴ κλήρωςις τοῦ Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων θὰ γίνῃ ἀνεπαρθέτως τὴν Κυριακὴν 24 φεβρουαρίου 1919 (9 Μαρτίου 1919).

Σύνολον κερδῶν δραχμαὶ 200,000 Μέγα κέρδος δραχμαὶ 80,000

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' - ΕΤΟΣ Α' (17^{ον})

Αθήναι, Σάββατο 16 Φεβρουαρίου 1919

ΑΡΙΘ. 10 (619)

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Ο κ. Ο. Α. Ρουσόπουλος, απαντώντας στο άρθρο μας : «Οι νέες φορολογίες» κάνει ένα κεφαλαϊώδικο λάθος. Νομίζει πως γράψαμε να πληρώνουνε φόρους μόνον οι παραλήδες, ενώ εμείς είπαμε, πως οι νέες προοδευτικές φορολογίες, που σημαίνουνε πως όσο πιο πλούσιος είσαι, τόσο περισσότερα πρέπει να δίνεις, είναι «σά μιὰ καλή αρχή, σά μιὰ δοκιμή για γενναιότερες μεταβολές». Και με τις μεταβολές αυτές έννοούσαμε βέβαια, ό,τι ζητᾶ ο έπισημονικὸς σοσιαλισμός : έθνικοποίηση στα μέσα τῆς παραγωγῆς, δηλαδή κατάργηση του κεφαλαίου, κατάργηση τῆς διάκρισης άεργοι κ' εργατες, πλούσιοι και φτωχοί.

Μὰ ένόσω έχουμε άστικό κράτος, κ' η διάκριση αυτή μένει και υπάρχει, ποιός άλλος πρόπος από τις προοδευτικές φορολογίες είναι καταλληλότερος και δικαιότερος ; "Όταν γράφουμε πως : τὸ Κράτος πρέπει να πάρη από κείνους που είναι σὲ θέση να δώσουνε, —έννοούμε φυσικά πως απ' αυτούς θα πάρη τὰ περισσότερα, όχι όλα. Κοντὰ σὴ γνώση, πως τὸ άστικό μας κράτος δεν μπορούσε να σκερτῆ τέτοιον πράμα, σήμερα μάλιστα, που παίρνει κάμποσα από τὸ ψομὶ τοῦ φτωχοῦ, από τὴ ζάχαρή του, κα από όλα τὰ εἶδη τῆς πρώτης ανάγκης. Μὰ λέμε, πως τὸν ίδιο καιρὸ, που τὸ κράτος φορολογεῖ ἔτσι τὸ φτωχὸ, δίκιο είναι να φορολογῆσι «προοδευτικά» τὸν πλούσιο, γιατί ὁ παραλής δὲ θὰ φάη βέβαια πολὺ περισσότερο ψομὶ ἢ ζάχαρη από τὸν εργατῆ, κ' ἔτσι ἡ βαριά «έμμεση» φορολογία, δὲ θὰ τοῦ κάνει μῆτε κούρ, μῆτε ζέστη. "Αμα ὅμως από τὰ τοκομερίδια—εἰσόδημα δίχως δουλειά—τοῦ κόβει καθ' ἕξη μῆνες τὸ τρίτο, τότε θ' ανακουφίση τὸ Κράτος αὐτὸ τάχιστα ταμεία του, κ' ἔτσι δὲ θὰ ζητήση να τραβῆ από φόρους «έμμεσους» 25 ἢ 50 στα 100, ὅπως κάνει ἴσαμε τώρα (πετρέλαιο, σπέρτα, εἰνόπνευμα κλπ.). Κι όλα ἔσα είπαμε ἔχοντε για βάση τὴ σημερινή μας άστική Πολιτεία, γιατί καθαρά τινάσαμε πως «αν ἡ Πολιτεία εἴτανε σοσιαλιστική» ὅλ' αὐτὰ θὰ εἶχαν ἄλλη διαρρύθμιση.

Ο κ. Ο. Α. Ρουσόπουλος ἄς πιστέψη, πως οἱ άμμεσοι φόροι δεν είναι δήμεψη, και πως ἡ έμμεση φορολογία που προτιμᾶ, δεν είναι ὅπως νομίζει μῆτε άνέξοδη, μῆτε άνεπαίσιμη, μῆτε μαλακιά, γιατί τὴν πληρώνουν ὅλοι με τὸ ὑπέρημα στα εἶδη τῆς πρώτης ανάγκης, δηλαδή στήν τροφή και στή διατήρηση, που πάει να πῆ σ' αὐτὴ τὴν ἴδια τὴ ζωὴ κάθε ατόμου.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΛΩΛΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ἡ κάθε ἡμέρα που περνᾶ
Και μιὰν ἀλήθεια ἀφίνει,
Κι' ἡ κάθε ἀλήθεια μιὰ σπρωξιά
Γερῶ τοῦ ὄνειρου δίνει :
Ἡ κάθε ἡμέρα — τρακαλά —
Κι' ἀπὸν πύργο μου χαλά.

Κι' οὔτε μπορῶ να θυμηθῶ
Τὸς πύργους ποῦχω χτίσει
Σὲ κάθε Ἰσπανιῶ βουνό
Κι' ἀπὸν ἔχω στήσει :
Και δὸς του χτίσω — τρακαλό —
Κι' εἰς τὸ κρυσταλλο φτηνό.

Μὰ κάθε ἡμέρα που περνᾶ
Και μιὰν ἀλήθεια φέρνει,
Μὰ αἰλί ὁ πόθος με πλανῶ
Και τῶνειρο με σέρνει :
Κι' ἡ κάθε ἡμέρα — τρακαλά —
Κι' ἀπὸν πύργο μου χαλά.

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

ΑΡΧΙΛΟΧΕΙΑ

Εἰς ἕνα Ἀκαδημαϊκόν.

"Αν σὺνομά σου, Ἀθάνατε,
προσθέσω τῶνομί μου,
θὰ ζήσης περισσότερο
μὲς στὸ ἐπίγραμμα μου!...

Εἰς τὴν Σιναιάν Ἀκαδημίαν.

"Ελσιφεν ἡ Ἀκαδημία,
ἀλλ' ἐπέτισεν ὁ Πλάτων,
Ἐνῶ σὺ θὰ ἐπιζήσης
ὄλων μας τὸν... Ἀθανάτων.

Εἰς ἕνα φιλέγγυρον.

Πᾶ να τὸν πῶν ἀνέξοδα
στὸν Ἄγιο Διονύση,
τὸ τέρας! ἔδο ἡμῶς
προχτὲς... ναῖτοκτονήση!...

Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

6 —

Ἡ ἐπανάσταση πού τσάκισε τὸν Τσαρισμὸ μίαν εἰ-
χε σκοπιμότητα: νὰ ἐφαρμοσθῆ τὸ πρόγραμμα τοῦ
Ρωσικοῦ Ἐπαναστατισμοῦ. Τὸ ἀπόλυτο κ' ἀδιάλλα-
χτο πρόγραμμα. Μινιμαλιστὲς καὶ Μαξιμαλιστὲς δὲν
ὑπῆρχαν στοὺς Ρώσους ἐπαναστάτες. Ἦταν ὅλοι τοὺς
Μαξιμαλιστὲς. Ὁ Μινιμαλισμὸς ἀποσχίστηκεν ἀπ' τὸν
Ἐπαναστατισμὸ θέλοντας νὰ κάνῃ θετικώτερη δου-
λειά. Νὰ πολιτευθῆ. Οἱ ἀρχηγοὶ του — ὁ Κερένσκι
πρὸ παντός — πίστευαν πὼς ἡ Ρωσσία εἶχε ἀνάγκη
γιὰ νὰ εὐτυχήσῃ νὰ πάρῃ τὸ δρόμο τοῦ πολιτικικοῦ
λυτρωμοῦ, νὰ δεθῆ μὲ τοὺς ἰσχυροὺς, νὰ συμβι-
βάσῃ τὴν καινούργια συνειδησὴ της μὲ τὴ σκεθρομέ-
νη ψυχροσύνη τῶν δυτικῶν Κοινωνιῶν τῆς Εὐρώ-
πης. Ἀκολουθῆσε δηλαδὴ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ — γιὰ λό-
γους φανερά πολιτικῆς σκοπιμότητας — τὴ μέθοδο
τῶν φιλελευτέρων στοιχείων τῆς Δούμας. Ἦθελε πρῶ-
τα τὴ λύση τῆς πολεμικῆς διαφορᾶς κ' ὕστερα τὴν ἐ-
φαρμογὴ τῶν ἐσωτερικῶν μεταρρυθμίσεων. Ὁ Βλα-
δίμηρος Λενὶν κ' ὁ Ζηνόβιεφ, ἀκολουθῶντας τὸ στα-
θερὸ κ' ἀδρό φῶς τῆς Ἐπαναστατικῆς Παράδοσης
εἶχαν ἀναλλοίωτο στὴ ψυχὴ τους τὸ νόημα τῆς Ρωσσι-
κῆς σωτηρίας. Τὸ γενικὸ ξόφλημα μὲ τὸ Καυὸ. Κ' ἔ-
τσι ἀποτίναξαν τὸ συμμαχικὸ ζυγὸ, φάνηκαν συμπα-
θέστεροι πρὸς τὸ Γερμανικὸ Σοσιαλισμὸ, σταμάτησαν
σύμφωνα πρὸς τὶς μεγάλες ἀρχὲς τῆς Ἰδεολογίας τους-
τὸ πόλεμο καὶ μῆταν ἀμέσως στὴν ἐφαρμογὴ τοῦ
Προγράμματός τους. Φυσικὰ οἱ κατηγορίες οἱ τρομα-
γτικὲς, πού τοὺς κατάκλυσαν τοὺς ἐκρηκθῆσαν ἀπ' τὴν
ἄμεσιν ἀντιλιπτικότητά μας, μὰ τοῦτο «δὲ μπεδίζει
καθόλου νὰ ξέρομε πὼς θάταν ἀδύνατον ὁ Μαξιμα-
λισμὸς νὰ χαθῆ στὰ χεῖρα ὠρισμένων προσώπων. Για-
τί αὐτὸς ἦταν ὁ γενικὸς ἰδεολογικὸς ἄξωνας τοῦ Ρωσ-
σικοῦ Ἀνθρωπιστικοῦ Ἐπαναστατισμοῦ» ὅπως θεθαί-
ωνε τὴν Κυβέρνηση τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἀξιό-
πιστος κ' ἀξιόλογος φιλομαξιμαλιστὴς Γάλλος βου-
λευτῆς, ὁ Μιστρούλ ἀποτρέποντας τὴ νὰ πάρῃ πάνω
τῆς τὴν ἐκστρατεία τῆς Ρωσσίας.

Καὶ τώρα μπαίνουμε πιά στὴ καθαυτὴ οὐσία τῆς
μελέτης μας. Θὰ κυττάξουμε μὲ ντοκουμέντα πὼς ὁ
Μαξιμαλισμὸς ἔλυσε τὸ Κοινωνικὸ Πρόβλημα στὴ
Ρωσσία. Καὶ γιατί ἡ λύση πού τοῦτος ἔδωσε φαίνεται
γιὰ τὴν στενὴ χωρὴ στοὺς δυτικοὺς Λαούς. Καὶ προπάν-
των θὰ ξετάσουμε γροικῶντας ἀλάνθαστα τὸ σφιγμὸ
τῶν φαινομένων γιὰ ποιὸς λόγους ὁ Μαξιμαλισμὸς
ἀντιμετωπίζοντας σήμερον τοὺς πολιτικοὺς ἀρχηγούς
τῆς Δυτικῆς καὶ Κεντρικῆς Εὐρώπης ἔγει προεξοφλη-
μένη τὴν ὀριστικὴν ἐπικράτησιν. Καὶ θὰ φανῆ ἀπ' ὅτι
θὰ πούμε ὀλοφάνερα πὼς ἡ λύση τοῦ Κοινωνικοῦ
Προβλήματος τῆς Ρωσσίας ὅπως τὴν ἔδωσε ὁ Μα-
ξιμαλισμὸς εἶνε κ' ἡ μόνη πού χρειάζεται καὶ γιὰ τὶς
ἄλλες Κοινωνίας τοῦ Κόσμου.

Οἱ Μαξιμαλιστὲς ἅμα πήρανε τὴν ἐξουσία στὰ γέ-
οιά τους μὲ τὴν ἀνατροπὴ τῆς Μανιμαλιστικῆς καὶ φι-
λοπόλεμης διατάχης τοῦ Κερένσκι καὶ τοῦ Δημοκρατι-
κῶν Κόμματος τῆς Δούμας, ἄρχισαν γλίγορα - γλίγορα
τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Προγράμματος.
Ὁ Βλαδίμηρος Λενὶν ἐξαιτίας τῶν ὑπηρεσιῶν του
τῆς εἰδικῆς ὑπόθεσης του καὶ τοῦ κύρους του στὴ
Γερμανία καὶ τὴν Αὐστροουγγαρία ἀνακηρύχθηκεν

ἀπὸ τοὺς ἄλλους Ἀπόλυτος Δικτάτορας. Ὁ Τρότσκι
ἔξ ἀφορμῆς τῶν σχέσεών του μὲ τὰ σοσιαλιστικὰ καὶ
φιλοπροδοὰ στοιχεῖα τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἀγγλίας
εἰργενε ὁ κύριος τῆς νεας Ἀρχῆς. Ὁ Ζηνόβιεφ ἐπειδὴ
ἠκολούθησε τὸν ἀκούσαν τὰ φανατικὰ στοιχεῖα
τῆς Πετρούπολης καὶ τῆς Μόσχας πῆρε ἀπάνω του
τὴν ὀργάνωση τῶν Σοβιέτ.

Καιρὸς νὰ χάνεται δὲν ὑπῆρχε. Πάσαν ἀμέσως
κ' ἀγύριστα οἱ ἐχθροπραξίες. Οἱ ἄντρες πήγανε στὰ
χωριά τους καὶ στὶς πολιτείες τους καὶ ἡ Ἐπαναστα-
τικὴ Τριανδία ἔβγαλε τὴ πρώτη Προκήρυξή της στὸ
Ρωσικὸ Λαὸ ὅπου τοῦ ὑπόσχεσαν πὼς μὲ κανένα τρό-
πο καὶ γιὰ καμμίαν ἀφορμὴ ὁ πόλεμος δὲ θὰ ξαναρ-
χίζεν «ἐναντίον κανενός».

Καὶ γιὰ νὰ πάψῃ ἡ Γερμανικὴ Ἐπιδρομὴ ὁ Μαξι-
μαλισμὸς ἔστειλε τοὺς ἀντιπροσώπους του στὸ Γερμανι-
κὸ Στρατηγεῖο ὅπου διαστικὰ - διαστικὰ συζητήθηκαν
οἱ ὅροι τῆς ἀναχωρῆς κ' ἀποδέχτηκε τὴν εἰρήνη ὅπως
τὴ παραχωροῦσεν ὁ κράχτης τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ Κιούλ-
πεν ὁ ἄπληστος καὶ μωρὸς καὶ τυφλὸς ὅπως τὸν εἶ-
πεν ὁ Τρέτσκι μιλῶντας τὸ θράδυ τῆς ὑπογραφῆς ἀπὸ
τὰ Σοβιέτ τῆς συνθήκης, στὸ Λιενθντήριο τῆς Πε-
τρούπολης.

Μετὰ ὁ Μαξιμαλισμὸς στράφηκεν ὀριστικὰ στὴ
τακτοποίησιν «τῶν ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων».

Καὶ πρῶτ' ἀπ' ὅλα ἔδωσε χεροπόδαρα ἐπὶ παρα-
σφραγισμένα ἔντοια τοῦ Συντηρητισμοῦ. Δήμενε
τὶς μεγάλες ἀγροτικὲς ἰδιοκτησίες, ἔσπρωξε τοὺς
κακόβουλους πλούσιους κ' ἀριστοκράτες τῶν μεγαλο-
πόλεων, ἔβαλε χεῖρ «στὶς κεφαλαιοκρατικὲς καταθέσεις
προσωρινὰ στὶς τράπεζες πού λειτουργοῦσαν ἐπὶ Ρωσ-
σικοῦ ἐδάφους», κατάρχησε τὶς δικαιοδικτικὲς καὶ δικα-
στικὲς ἀρχὲς σ' ὅλη τὴν Ἐπικράτεια κ' ἅμα γύρισαν
οἱ ἄντρες κ' οἱ ἐπιταγμένοι ἐργάτες στὰ εἰρηνικὰ ἔρ-
γα τους διάταξε τὴ σύσταση τῶν Σοβιέτ.

Κι' ἔλ' αὐτὰ μέσα σ' ἐνάμιση μῆνα. Σ' αὐτὸ τὸ
μεταξὺ καμμιά σύλληψη, παρὰ μονάχα τῶν φανερωῶν
καὶ σημειωμένων Μινιμαλιστῶν κ' ἀντιδραστικῶν.
Καὶ κανένας φόνος ἀστοῦ ἢ χωριάτη δὲν ἔγινε παρὰ
μονάχα κατὰ τὶς συμπλοκὲς τῶν ἡμερῶν τῆς ἀνατρο-
πῆς. Αὐτὰ ὅλα τὰ θεβαιῶνε ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Γαλλικοῦ
Σοσιαλισμοῦ πού ἀναχώρησεν ἀπὸ κεῖ μόλις πρωτοφα-
νερώθηκεν ἡ Συμμαχικὴ Ἀντίδραση.

Τότες ἡ Γερμανία ἀπλήστη, φίλη τῆς παρασπονδί-
ας κ' ἀμετάπιστα ἱμπεριαλιστικὴ ἔδωσε διαταγὴ στοὺς
πράκτορές της καὶ στὸ στρατὸ της νὰ καταλάβῃ τὴ
Πετρούπολη γιὰ νὰ βάλῃ δικό της, οικονομικὸν ἔλεχο
ἀπ' τὴ πρωτεύουσα σ' ὅλη τὴ Ρωσσία. Καὶ τοῦτο μὲ
διπλὸ σκοπὸ: νὰ κάνῃ αὐτὴ τὴ συγκομιδὴ καὶ νὰ εἰ-
σπράξῃ ὅλο τὸ χρυσάφι πού θρυσκότανε ἢ κυκλοφο-
ροῦσε στὴ χώρα. Κρίσιμη ὥρα γιὰ τὸ Μαξιμαλισμὸ!
Βρισκόταν ἀκόμα στὸ πρῶτο στάδιο του. Μόλις εἶχε
ἀρχίσει νὰ ἐφαρμόζῃ τὰ σωτήρια μέτρα του. Πὼς ν'
ἀντιμετωπίσῃ μὲ στρατὸ σκορπισμένον κ' ἀπειθαρχη-
το τὸ Γερμανὸ; Ἐπειτα ὁ κίνδυνος ἀπὸ τοὺς ἀντιδρα-
στικούς καὶ τοὺς πράκτορες τῶν Συμμάχων;

Τότες ὁ Βλαδίμηρος Λενὶν ἔσωσε τὰ πράγματα.
Ἐπε στὸ Τρότσκι, πού ἤθελε τὴν ἀντιγερμανικὴν ἀν-
τίσταση: Ἄς προχωρήσουνε οἱ Γερμανοὶ. Ἄς κατα-
λάβουν ὅσο ἔδαφος θέλουν. Ἐμεῖς ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ
τὴ ψυχὴ τῆς Ρωσσίας ὄχι ἀπ' τὸ χῶμα της. Κ' ἔνα χι-
ριοδάκι ἀκόμα νὰ μείνῃ γιὰ τὸ Μαξιμαλισμὸ, τὸ χι-
ριοδάκι τοῦτο θάνε ἢ πὸ πολὺτιμη φωλιὰ τοῦ με-

γάλου ιδανικού μας. 'Από κεί σαν κοπάση ο κυκλώνας θα ξεκινήσουμε για την ήθικη και πνευματική κατάκτηση της Γης.» Τα λόγια τούτα ο Λενίν τάπε κατά τη μαρτυρία του Γάλλου σοσιαλιστή και βαυλευτή Δουμά, θέλοντας να πιστοποιήσει πως οι άρχηγοί του Μαξιμαλισμού δεν ήταν πουλημένοι και πως έκρατήσανε τη λεγομένη «προδοτική στάση τους» απέναντι των Συμμάχων τώσαναν εκτός απ' την ιδεολογική τους άποψη κι' απ' τη βία των πραγμάτων.

Κι' αντίς ο Μαξιμαλισμός ν' αντισταθῆ υποχώρησε. Οί Γερμανοί ικανοποιήθηκαν κ' έτσι ξεγελάστηκαν μένοντας μακριά απ' την Πετρούπολη. Οί λιγστοί Γερμανοί φρουροί που μπήκανε στη Μόσχα και στην πρωτεύουσα σέ μιὰ βδομάδα γίναν όλοι τους Μαξιμιστές.

Συνεχίζεται ἡ εφαρμογή. 'Ο Ζηνόβιεφ φτιάχνει τὰ Σοβιέτ. Κάθε Κοινότητα ανακηρύσσεται σέ Σοβιέτ. Δηλαδή οί άντρες και οί γυναίκες που μπορούνε να δουλέψουν — σ' όλες τις τιμιές δουλειές — από ηλικία 18 χρονών ίσα με τὰ 54 αποτελούνε τὸ Κοινωνικό Συνασπισμό, τὰ παιδιά, οί γερόντοι, οί άρρωστοί κι' οί δασκαλοπαπάδες βρίσκονται στη προστασία του Σοβιέτ. Κάθε Σοβιέτ εκλέγει την διοικητική επιτροπή του, τὸ δικαστή του και τὴ φρουρά του από τὰ παλληκάρια τῆς κοινότητας και τούς μορφωμένους. Ἡ παραγωγική εργασία συνεχίζει αδέσμευτα και φυσικά τὸ δρόμο της. Ἡ ἄλλη, ἡ «κοινωνική εργασία» τὰ βωλικά επαγγέλματα μπαίνουν κάτω απ' τὸν έλεχο τῆς Ἐπιτροπῆς του Σοβιέτ. Οί παπάδες κι' οί δασκάλοι ξακολοθυόσανε τὸ έργο τους ίσα με τὴν ἡμέρα που σ' ὀλη τὴ Ρωσία οί Κοινότητες φτιάξανε τὰ Σοβιέτ τους.

Τότε ο Μαξιμαλισμός, ὡς Ἡθικὴ Ἐξουσία διαλύει τὴ Συνασπιστικὴν δοριστικά. Και ιδρύει τὸ Κεντρικὸ Γραφεῖο τῶν Σοβιέτ ὅλης τῆς Ρωσίας ὅπου όλες οί Κοινότητες στέλνουν αντιπροσώπους.

Κ' έτσι ἡ Ἐξουσία του Μαξιμαλισμοῦ δογανώνεται. Τότες βγάζει τὸ Κεντρικὸ Γραφεῖο τὴ πρώτη προκήρυξη για τὸ ζήτημα τῆς ιδιοκτησίας. «Ἡ γῆ τῆς Ρωσίας ἀνήκει στη Ρωσικὴν Ἐργασία. Ἡ παραγωγή χρησιμεύει για νὰ τρέφεται, νὰ ντύνεται και νὰ καλοπερνᾷ ὁ Λαός. Τὸ χρῆμα εἶτε ὡς Κεφάλαιο, εἶτε ὡς μέσο συναλλαγῆς καταργεῖται. Σέ λίγες μέρες θὰ βγῆ καινούργια μονέδα με ιημεαία διάρκεια.» Αὐτὸ εἶνε τὸ νόημα τῆς πρώτης Μετασοσθμιστικῆς Προκήρυξης, ὅπως ἀναφέρεται στην έκθεση του Ἀμερικανοῦ Προξένου τῆς Μόσχας.

Μετὰ τὴ προκήρυξη τούτη ὁ Μάξιμος Γκόρκα, Ἐπίτροπος τῆς Παιδείας ἔβγαλε διαταγὴ του Κεντρικοῦ Γραφείου, πρὸς ὅλα τὰ Πανεπιστήμια, τίς Ἀκαδημίες και τὰ σχολεῖα τῆς Ρωσίας ὅπου τοὺς συνιστάσῃ «να στρέψουν τὴ προσοχή τους στη νόσφρηση του ἡθους τῶν μαθητῶν ὥσπου νὰ τῆς δώσῃ τὸ Κεντρικὸ Γραφεῖο τὴ βάση τῆς διδασκαλίας τους».

(Ἐξῆς συνέχεια!)

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ

ἨΘΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Ἄν ἡ γυναῖκά σου λεγὰ
σοῦ φέρῃ, μὴ ρωτᾷς
ποῦ ταῦδε, μόνο φρόντισε
πάντα νὰ τῆς ζητᾷς.

ΑΝΘΕΜΙΟΣ

ΖΩΗ ΧΩΡΙΣ ΖΩΗ

2-

'Από κείνο τὸ βράδυ του Δεκέμβρη νόμισε πῶς ξανάζησε. Ἡ ἀγάπη του Νότη τῆς ἴδρε σαν ὅπως ερχεται σέ μιὰν ἀπογοητεμένη μητέρα το γέννημα του : μιδιοῦ. Φαντάστηκε πῶς βρῆκε σύντροφο για τὸ μεγάλο ταξίδι.

Δὲν παραπονιότανε πιά του Βιολετῆ, γιατί τὴν ἀφήνει ὀλομόναχη, γιατί δὲν ερχεται νὰ τῆς κρατήσει σύντροφία στίς ἀλασίλευτες νύχτες. Δὲν του παραπονιότανε για τὸ μονότονο ξετίλιγμα τῆς ζωῆς. Ἡ ζωὴ τῆς εἶχε πάρει μιὰν ἄλλη ὄψη κι' ἄς φαινότανε πῶς ἦτανε ἡ ἴδια, σαν και πρὶν. Οί μέρες ἦτανε πάντοτε ἴδιες, μὰ οί νύχτες;

Κάθε πρωὶ στίς ὄχτῳ πρὶν πάει στο γραφεῖο του ὁ Βιολετῆς θὰ περνοῦσε νὰ τὴν ξεκλείδωνε κι' ἀφήνοντάς της λεπτὰ για τὸ μεσημέρι νὰ τῆς πῆ πότε και πὸν θὰ πάει τὸ βράδυ νὰ τὸν ἀνταμῶσει νὰ τὴν πάει νὰ φάει. Μετὰ τὸ δείπνο θὰ γυρίζανε μαζί στο ξενοδοχεῖο, θὰ τὴν ἔγδυνε ὁ Βιολετῆς, θὰ περίμενε νὰ πέσει στο κρεβάτι, θὰ κλείδωνε και θάφευγε νὰ πάει νὰ κοιμηθεῖ σπῆτι του. Κ' ὕστερα ; ὕστερα : «Ζήτω ἡ ζωὴ!» Μποροῦσε νὰ κοιμότανε ἤσυχα στο κρεβάτι του ὁ Βιολετῆς οὔτε θάτανε φόβος νὰ μὴν ἀδυνατίσει, καθώς ἔλεγε, σαν ἀπόφευγε τὴν Ἄννα, οὔτε πάλι θὰ τὴν ἔχανε και δὲ θὰ πόζαρε στὰ μάτια του κόσμου πῶς ἔχει μαιτρέσσα.

Ὅλα - ὅλα τᾶχε ξεχάσει πιά ἡ Ἄννα και βασίνα και πίκρες. Τώρα κοιτοῦσε πολὺ τὸν ἑαυτὸ της που πρὶν τὸν παραμελοῦσε. Τὸ δέξενε χροῦσανε τὰ μαλλιά της και τὸ μεγάλο ψαλίδι τὰ κατσάρωνε. Κάθε πρωὶ ἔκανε λουτρό και κάθε ἀπομεσήμερο φοροῦσε τὴ σταχτιά, γαρνιρισμένη με μαύρη γούνα στο ντεκολτέ, ῥόμπα της και περίμενε. Ταχτικός ὁ Νότης τοὺς πρώτους ἡμέρες. Ἡ Ἄννα ορχνότανε για ὥρες στην ἀγκαλιά του, ἔπαιζε μαζί του τὰ πιὸ τραλλὰ παιχνίδια, κι' ὕστερα κουρασμένη σερόντανε στὰ πόδια τῆς πολυθρόνας που καθότανε ἐκεῖνος και μ' ἀκουμπισμένο τὸ κεφάλι της στὰ γόνατα του τραγουδοῦσε κομμάτια ἀπὸ μελοδράματα, ὀπερέττες για νὰ τὸν κρατᾷ ὅσο μπορεί περισσότερο. Ἄλλοτε πάλιν ἔπερνε ἀπὸ τὴν τουαλέττα τίς πιὸ μεθυστικῆς μυρουδιῆς που ἄφτονα τῆς ξφριχνε στὰ ρούχα στο μαντῆλι του, στο καστανόμαλλο κεφάλι του και καθότανε προσεχτικά, στοργικά και του χτένιζε τὰ μαλλιά του.

Μυρουδιῆς, ποῦδρες, σαποῦνια καλλοντικά τὰ πλήρωνε ὁ Βιολετῆς. Ὁ Νότης πάλι για νὰ μὴν ὑστερήσει και φανεῖ κατώτερος του Βιολετῆ, ἔφερε τῆς Ἄννας τὰ γιανωέζικα βάζα ποῦχε τώρα τοὺς μενεξέδες της και πὸν τοῦχανε πέσει σέ μιὰ πρωτοχρονιάτικη λοταρία κι' ἀργότερα δυὸ γλάστρες με πλατύφυλλους σκλεπιούς. Χάρηκε ἡ Ἄννα με τὰ δῶρα του φίλου της κ' ἔτσι κάποιον δειλινὸ δὲν μπόρεσε νὰ τ' ἀρνηθεῖ νὰ ξεσρκώσει τὴν κλειδαριά με κερὶ για νὰ σάξουνε δικό τους κλειδὶ και νάχουνε όλες τίς νύχτες καλύτερες, δικές τους, κι' ἀκούα σαν τὴν κλείδωνε ὁ Βιολετῆς. Μὰ τὸ κλειδὶ ἔπερνε τὴ ἀπαλαυτῆς νύχτες, κ' οί νύχτες φέρανε τὸν κόρο κ' ἔτσι ὁ τόσο νεοιδεάτης κ' ἰδεολόγος φίλος ἀναγκάστηκε ν' ἀσπώσει τίς βίλιτες του.

Ἡ ἄραγῃ Ἄννα ὡς τόσο πάντα τόνε περίμενε. Περνοῦσανε οί μέρες — διαβαίνανε οί ὥρες μα κείνος δὲ φαινότανε. Μόνον ὁ Βιολετῆς ξακολοθυόσε τὸν

ταχτικό του δρόμο κλειδώνοντας την δίπλα τις ήμενες βραδείες του Γεννάριου. Κ' ή Άννα δέν έβρισκε τότε τίποτ' άλλο για συντροφιά της παρά το παράθυρο και κοιτούσε ανάμεσα από τους σκελετούς πέρα προς τη Δύση τὰ δυὸ ἀστέρια, τὴν Ἀφροδίτη πού ἀχνινοχυμοτούσα, λιγυζότανε, παγινίδιζε σκερτσώζικα στὸ ζύγωμα τοῦ Δία. Τῆς φαινότανε σάν κοπέλλα ἡ Ἀφροδίτη πού μὲ τσαχπινιές τυραγνίει μὰ καὶ παρώνει πιότερο τὸ παλληγάρι ὅς πού νὰ ριχτεῖ στὴν ἀγκαλιά του.

Κοιτούσε κάθε βράδι τ' ἀστέρια πού ζυγάνανε στὸ συγκομιεμα καὶ λαχτάριζε ἡ καρδιά της γι' ὅλο νόμιζε πὼς χτυποῦσε ἡ πόρτα ἡ Φτερούγιζε. Ἄ! καὶ νάτανε ὁ Νότης! Τί θὰ τοῦλεγε! Πόσες γλυκεῖες κουβέντες, τί τραγοῦδια γι' ἀνάμεσα σ' ὅλ' αὐτὰ τὴ θύμησι πού εἶχανε ἀφήσει τὰ παιγνίδια τῆς ἀγάπης, τὸ μεγάλο σημάδι πού τώρα τὸ κράταγε, καὶ τὸ αἰστανότανε καιρὸ μὲ καιρὸ νὰ πέρνει μορφή, νὰ πλάθει νὰ κυφορεῖται. Ἄ! τώρα κανένας δὲ θὰ τῆς τῆσπερνε, κανένα χέρι δὲ θά'ναι τὴν εὐγνωμοσύνη τῆς ἡδονικῆς στιγμῆς. Τίποτα! Ὁ Βιολετῆς δὲ θὰ μιλοῦσε γι' ἄν μιλοῦσε θάρρειγε μακριὰ - μακριὰ νὰ δουλέψει ἡ ποιδήποτε γιὰ νὰ κρατήσει στὴ ζωὴ ἕτι περισσότερο γι' ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ τῆς ὁ ἀγαπᾶτος. Μὰ ἡ πόρτα δὲ χτυποῦσε. Καὶ κοιτοῦσε πιά τ' ἀστέρια, λυπότανε σάν τῆσπερνε νὰ γίνονται ἐν κανένα διαδοχικὸ σύννεφο, παρακολουθοῦσε τὸ δρόμο τους ἴσαμε πού τὰ εἶδε ἐν ἀπὸ τὰ στεροὰ βράδια τοῦ Γεννάριου νὰ συγκομιενοῦνται, νὰ γίνονται ἕνα μεγάλο, φωτοβόλο διαμάντι στὸν οὐρανό.

— Ὡς καὶ τ' ἀστέρια ἐνοθῆσαν, ψιθύρισε λυπημένα γι' ἔκλεισε τὸ παράθυρο νὰ μὴ βλέπει, νὰ μὴ βλέπει τὸ ἐρωτικὸ ζευγάριμα τῶν ἀστεριῶν.

Ἔτσι περνοῦσε τότε τίς νύχτες τῆς κοιτώντας πότε τ' ἀστέρια, τὰ κυπαρίσσια, τὸ φεγγάρι καὶ πότε ὁ γροικωντός τῆς γάτες νὰ νιαορίζουνε καὶ νὰ κυλιόνται μανιασμένους στὶς ξύλινες γρισιτὲς σκάλες, πού τρίζανε φοιχτὰ — φοιχτὰ. Μὰ περισσότερο ἔνοιωθε μιάν ἀναγάλλια σάν ἐπιλομένη στὸ κρεβάτι τῆς κοιτοῦσε τὸ φεγγάρι νὰ χαράζει μὲς ἀπὸ τίς κλειστέες γούλιες τοῦ παραθύρου. Κάτι μίλαγε στὴν ψυχὴ τῆς. Ἰσως νάοθε ψιθύριζε, δέν μπορεῖ μὲ τέτοιες βραδείες! Κι' ὄληθινὰ ἐντὶ βράδυ ἄκουσε τὸ περνοῦν νὰ χτυπάει τὸ παράθυρο, καὶ τὸ σφύριγμα τοῦ Νότη νὰ κυματίζεται. Τοῦ ἄνοιξε. Σάν τὸν εἶδε δέν ὑπόσπεσε νὰ τοῦ πεῖ τίποτα ἥνο οἴχητρε στὴν ἀγκαλιά του καὶ φιλώντας τον ἀογίγησε νὰ κλαίει — νὰ κλαίει.

Ὁ Νότης δικαιολογήθηκε ὅπως - ὅπως καὶ γιὰ νὰ δείξει τὴν ἀγάπη του στὴ μάνα τοῦ μελλομένου παιδιοῦ του — ἀφοῦ δὰ τοῦ εἶπε καὶ τὸ μυστικὸ ἡ Ἄννα — τῆς ἔταξε πὼς θάοχεται πιά ταχτικά καὶ μάλιστα πὼς θάοχθει νὰ τῆνε πάρει ἕνα βράδυ Ἀποκριῆς νὰ τὸ ρίξουνε λιγάκι ἔξω.

Κ' ἡ Ἄννα περιμένε πάντα—περιμένε ὡς πού εἶδε νὰ κυλοῦνε ἡ μιὰ πίσω ἀπ' τὴν ἄλλην οἱ Ἀποκριάτικες νύχτες καὶ νάοχεται ἡ τελευταία. Σήμερα ὅμως εἶχε πεποιθήσει πὼς θάρθει ὁ Νότης. Δέν μπορούσε! Ὁχι, θάρθει, θάρθει, ψιθύριζε, κορυμασμένη στὸ παράθυρο πάνω στ' ἀπλαῆνιο μαξιλαράκι καὶ μὲ τοὺς μενεξέδες γιὰ συντροφιά. Δέν μπορεῖ... γιατί τάχα, δὲ συμποναίει τὴν μητέρα τοῦ παιδιοῦ του; Μπορεῖ νὰ θέλει νὰ τυραγνιέται; Καὶ κοιτοῦσε στὸ δρόμο.

Σιγαλιά. Κάθε θόρυβος εἶχε σταλιάσει. Τὸ καρὸν δέν ἐκλαιγε στὸ σῆμα μὴδε φαινότουσαν πιά τὰ τρομερὰ μάτια τῶν θεῶν. Μόνο στὴ γωνιά κουτούλαγε ἕνας ἄμαξος, διπλωμένος σφιχτὰ στὸ μουσμά του, γι' ὁ θεῶν εἶδειγε μαῦρο γι' ἀπαισιο τὸ πρόσωπό του. Τὸ κυπαρίσσι χανοῖντουσαν στ' Ἄπειρο γι' ἀφῶπιστα τώρα μουῖζανε σὰ μαννάδες μαγομαντιλοῦσε. Κοίταξε τὸ βραχιολέριο ρολογάκι τῆς — «Μιὰ! Θέ μου! πότε πέρασε, μήπως δὲ θάρθει; Μὰ πάλι δὲ θέλησε νὰ μείνει σ' αὐτὴ τὴν ἰδέα. Τῆς ἄρεσε νὰ ξεγελιέται ἕστερα γι' αὐτὸς ὁ θόρυβος τί νάνα; Ἰσῶπως τ' αὐτὴ τῆς. Κάτι σάν ἀπὸ μελίτσια δοῦίτε. Προσάθησε ν' ἀκούσῃ, γι' ἄκουσε:

«Τὴ κορμὸν ἔχει σου δὲ πῶς νὰ γυλίω»

«Νὴ τὴ δουράσει τρυφερὰ καὶ δὲ ἰσποθιμάσει!»

Μὰ μεγάλη συντροφιά μὲ περσοῦτους γι' ἀπάχηδες, κολοβίτες καὶ ντόμινα κατέβαινε τραγουδώντας ἀπ' τὸ δρόμο. Βραχνόφωνα ξεχνιότανε τὸ τραγοῦδι ἀναιματισμένο μὲ κοριτοῦτες ψαλὲς φωνές καὶ τραγιές ἀντρονές γι' οἱ κιάρες μὲ τὰ μαντολάκια τῆς συντροφεύανε! Περνοῦντας γάτον ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς Ἄννας ἀφήσανε ἕνα μαροῦσμο! «Ἄσπες καὶ χαθῆκατε στροβιόντας στὸ σταυροδρόμι μὲ τὴν στεροὴ ἀπύχησι τοῦ δρόμου τους μὴ στεροφῆ ἀπ' τὸ τραγοῦδι τους. Μάστην Ἄννα ἡ μαροῦσμοτὴ φωνὴ τους ξέπνησε τῆς πρῶτες ὄσες τῆς βραδείας, εἶδε τ' ἀποκρίνητα πάλι νὰ περνοῦν, ἄκουσε τὴν κολοβίνα νὰ τὴ σαρκάζει, νὰ τῆς φωνάζει, εἰρωνικά — κλεισιμένη - κλεισιμένη Ἄσπες, ἄσπες» τὸν περσοῦτο νὰ γίνεταί στὸ δρόμο γι' ἄσπες τὸν ἄλλο, τὸν ἄλλο σὰ γίνεταί νὰ παίνοει τὴ Μασίκα — Ἄ! ὄχι, ὄχι! Γιατί τάχα; Μήπως ἦτονε καλύτερον ἀπ' αὐτὴν ἡ Μασίκα πού γλέντοῦσε! Μὰ κοκκαλάσσε, γι' ὅσος... Ἄ! τὸ γέλιο τῆς! Πὼς γελούσε πὼς γελούσε! Σὰ νὰ τὴν κοροῖδισε. Μὰ γιατί; Μήπως κανένας πιά δέν τὴν ἴδισε, μήπως γι' αὐτὸς εἶνε παρασῶται πὸ τὸ πρόσωπό τῆς ἀπαισιο μαροῦσμο ἔσπερνε εἶνε γάτοι ἀντιπαθητικό;...

Τοῦταξε μὲ τὴ σκέψη αὐτὴ. Ξεπετάγη ἀπὸ τὸ παράθυρο γι' ἀνῆλθε τὸ καὶ τὸ φάντασμα στηλόθηκε μπροστὰ αὐτῇ καθέσθη τῆς πτοῦλάρας καὶ κοίταξε - κοίταξε στ' αὐτὴν ἴσπερ πὸ τὸν πού ὁ Νότης δέν ἐοχάτανε γι' ὁ Βιολετῆς ἔσπερνε ἀνῆλθε.

Εἶδε τ' ἀνῆλθε τὸ πρόσωπό τῆς γένοιο, τὰ μάτια τῆς χαρομμένα μὲ μαῦρα στεφάνια καὶ τὰ ξανθὰ τῆς μαλλιά ἀπὸ τὰ ριγμένα. Τοῦταξε. Σκέπασε τὰ μάτια τῆς νὰ μὴ βλέπει γι' ἀδύναμη νὰ φῶνει, στηλομένη μπροστὰ στὸν καθέσθη ἀλλογώπτερος - σὺλλογώπτερος. Ἐάφνου ἕνα χαμόγελο ἀνῆλθε στὰ χεῖλια τῆς!

Ἔσπεξε στὴν γωνιά. Ἄνοιξε τὸ μαροῦσμο τῆς γρήγορα - γρήγορα γι' ἔσπεσε ἀπὸ μέσα μὴ φορεσὴν τσιγγάνας πού τὴν εἶνε κἀνε κἀποτε τοῦπαίξε στὶς στενοχώριες τοῦ Βιολετῆ, κορίττα στὸ θέατρο.

Ἔσπεξε τὰ μαλλιά τῆς, πονοδόμισε τὸ πρόσωπό τῆς, ἔβαλε μὲς μαροῦσμο γάτον ἀπὸ τὰ μάτια, ὅσος τότε στὸ θέατρο, ἔβαλε τὰ χεῖλια τῆς μὲ κόκκινα κοκκίονα, τὸ μαροῦσμο τῆς μὲ σπασίδι γι' ἕστερα χαρομμένη στ' ἀνῆλθε τὸ καθέσθη κἀφορεσε μὲ κόκκινη μεταξοτὴ κορδέλλα σάν τόξο στὰ μαλλιά τῆς καὶ δὲ κόκκινα μεγάλα ψεφάκια τριαντάφυλλα στ' ἀπὸστεροῦ μῆρος πόνου στ' αὐτὴ.

— Μόνη τῆς! Δέν ἤθελε πιά κανένα. Οὔτε τὸ Νότη, οὔτε τὸ Βιολετῆ. Ὁ Νότης ἄς γλένταγε μ' ἄλλον, ὁ Κωστής ἄς κομότανε τὸ μακάθιο ἔπνο του. Μόνη,

ΤΑ ΔΙΑΒΑΤΑΡΙΚΑ ΠΟΥΛΙΑ

Τὰ διαβατάρικα πουλιά
Περάσαν ...
Λίγες μέρες μείνανε στὰ κλωνιά μου
Κ' ἔπειτα ηἴεταξαν
Καὶ φύγανε μακρὰ
Τὰ διαβατάρικα πουλιά
Μακρὰ ἀπὸ τὰ κλωνιά μου ...

Μοῦχανε τόσα κελαδήματα
Σιγημένε,
Τόσα γλυκόλογα τραγούδια στὰ κλωνιά μου
Ὅπου οἱ διαβάτες στέκονταν
Καὶ κοίταζαν ψηλά,
Στὰ διαβατάρικα πουλιά
Κρυμμένα στὰ κλωνιά μου.

Κ' ἔννοιωθα κάφρια ζήλεια
Μέσα τους,
Κοιτάζανε μὲ φθόνο τὸ κορμί μου,
Ποῦ μεθυσμένο
Ἐργερε γλυκά,
Λυγροῦσε στὰ τραγούδια ἡδονικὰ
Τὸ γερασμένο, τᾶχαρο κορμί μου.

Τὰ διαβατάρικα πουλιά
Μὰ μέρα
Ξεχάσαν νὰ γυρίσουν στὰ κλωνιά μου
Κι' ἀδιάφοροι οἱ διαβάτες δὲ σταθῆκαν
Δὲ σταθῆκαν νὰ δοῦνε τὰ κλωνιά μου
Καὶ τὰ πουλιά ποτὲ δὲν ξαναγύρισαν
Καὶ τὰ πουλιά ξεχάσαν τὴ φωλιά μου.

ΔΩΡΑ ΜΟΑΤΣΟΥ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Ο „ΝΟΥΜΑΣ“ ΣΤΗ ΜΥΤΙΑΗΝΗ

Μυτιλήνη, 26 τοῦ Γενάρη 1919.

Μοναδικὲ «Νουμά».

Σοῦ στέλνω τοὺς πῶ γκαρδιακοὺς χαιρετισμοὺς μου γιὰ τὸ ξαναγέννημά σου, ποῦ ἔλαμψε σὰν ἥλιου ἀνατολή στὴν πενθοῦσα — τόσον καιρὸ τώρα — κάτω ἀπὸ τὰ θαριὰ σύννεφα τῆς ψευτιάς σφαῖρα τῶν ἐκλεχτῶν σου καὶ δρόσισε σὰν καλοκαιρινὴ βροχοῦλα τὶς διψασμένες ψυχὰς τῶν φίλων τῆς παλληκαριάς, τῆς Ὁμορφιάς καὶ τῆς Ἀλήθειας.

Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ζωγραφίσω τὴ χαρὰ ποὺ ἔννοιωσα, ὅταν ἄκουσα τὸν ἐφημεριδοπώλη νὰ φωνάζει τὸ γλυκὸ σου ὄνομα. Ἡ χαρὰ μου ξέσπασε σὲ δυὸ ἀχνοὺς δακρύων ἅμα πήρε στὸ χέρι μου τὸ πολῦτιμο χτήμα. Ὅνειρο ἦταν ; Μέσα στὸ θρονισμὸ τῆς ξαναγέννησης τοῦ μεγάλου κόσμου, ποῦ γέμιζε τὴ ψυχὴ μου, τῶνομά σου θρόνηξε σὰν σάλπισμα νικητήριο : «Νικῶ οἱ ἰδέες ! Πάρτε, ὦ Ἐλπίδες μαραμμένες, ἥλιο καὶ νερὸ καὶ ζωντανέψτε, νὰ πρασινίσουν τὰ φύλλα σας καὶ νανοῖξουν τὰ πορφυρὰ σας λουλούδια.»

Χαῖρε, «Νουμά», καὶ βάστα γερὰ καὶ βασίλευε. Τῆς πρέπει ὁ θρόνος τῆς Ὁμορφιάς γεινομένης ἕνα μὲ τὴν Παλληκαριά καὶ τὴν Ἀλήθεια. Ὡς φύλλο, πρῶτος ἐσὺ τῆς τριουπόστατης Ἀρετῆς σήκωσες τὴ σημαία, ποῦ τὸ κυμάτισμά της, περνώντας καὶ οἰχόνοντας τὰ βουνὰ τῆς ἀναντριάς καὶ τὶς θάλασσες τῆς ἀσκήμιας, λίγο λίγο σκέπασε ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἐνώνοντάς

τὴ σὲ μιὰ βαθειὰ σκέψη πρῶτα καὶ κατόπι σ' ἕνα ὠραῖο καὶ δυνατὸ πρὸς τὸ φῶς τῆς Ἰδέας φτερούγισμα. Χαῖρε, νικητή!

„ΜΥΤΙΑΗΝΙΟΣ“

ΦΙΛΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Σαλονίκη 16 τοῦ Γενάρη 1919.

Φίλε «Νουμά»,

Δὲ μπορεῖτε νὰ φανταστῆτε πόση μεγάλη αἰστάνθηκα χαρὰ σὰν ἔμαθα ὅτι ὁ ἀγαπητὸς μας «Νουμάς» ξανάρχισε τὴν ἐκδοσὴν τοῦ ποῦ τόσα χρόνια μᾶς ἔθρεφε μὲ τὴν πολῦτιμη ὕλη του καὶ εἶχε συγκεντρώσει στὶς στῆλες του ὅ,τι καλλίτερο ἔχει νὰ ἐπιδείξει ἡ σημερινὴ μας λογοτεχνία.

Καὶ εἶνε πολὺ εὐχάριστο ὅτι ἡ ξαναἐκδοσὴ τοῦ «Νουμά» συνέπεσε μὲ τὴν ἀναγνώριση ἀπὸ τὸ ἐπίσημο Κράτος τῆς τακτικῆς γλώσσας μας στὸ Δημοτικὸ σχολεῖο καὶ σιγὰ σιγὰ καὶ στὶς ἄλλες ἀνώτερες τάξεις. Καὶ εἶνε τιμὴ γιὰ σᾶς ποῦ κατορθώσατε μαζὺ μὲ τὸ μεγάλο μας Ψυχάρη καὶ τοὺς ἄλλους ἀγωνιστὲς τῆς ἰδέας τὸν Πάλλη, Παλαμᾶ, Ἐφταλιώτη, Βλαστὸ Ἰδα κ. ἄ. νὰ πάρῃ ἡ Δημοτικὴ τὸ δρόμο ποῦ πήρε.

Μὲ ἐχτίμηση.

Σ. ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥΣ
ἐφεδρὸς ἀνθοποιοχρῆστος

Καλαμπάκα 19 Γενάρη 1919.

Φίλε «Νουμά»

Τὸ πρῶτο σου φύλλο διαβάζοντας ἔννοιωσα τὴ διψασμένη μου ψυχὴ νὰ ξαναζωντανεῖ σὰν νὰ βρῆκε σαυτὸ τὸ φιλολογικὸ καὶ κοινωνιολογικὸ ἀθάνατο νερὸ ποῦ καρτεροῦσε.

Γιαυτὸ τώρα, ποῦ σὰν Προμηθεῖα ποῦ θέλησε νὰ διδάξει στοὺς ἀνθρώπους τὸ φῶς καὶ τὴν ἀλήθεια, μ' ἔρριξαν γιὰ δάσκαλο στὸν Καύκασο τῆς Πίνδου οἱ ἀρχοντάδες θεοὶ τοῦ Κόσμου, νοιώθω πῶς ὁ «Νουμάς» θὰ μοῦ εἶνε τὸ βάλαμο στὲς πίκρες μου καὶ πῶς στὰ σφραγίσματα τῶν λύκων μεσ' ἀπ' τὲς χιονισμένες γαράδες ποῦ θὰ μὲ θυμίζουσε τὰ σφραγίσματα τῶν παθῶν καὶ ἐγωισμῶν ποῦ κατέστρεψαν στὸν πεντάχρονο πόλεμο καὶ κατὰστρέφουν κάθε πρόοδο τῆς ἀνθρωπότητος, αὐτὸς θὰ μοῦ φέρῃ στὴ χιονισμένη Σιδηρία τῆς Πίνδου τὴν ἐνθύμηση, πῶς βρισκονται κάτω στὸν Κόσμον ἀκόμα ὑπεράνθρωποι ποῦ παλεῦνουν, νικοῦν καὶ σπάζουν τὶς παλῆρες πλάκες ἀξίας τῶν ἐγωιστῶν Φιλισταίων.

Μὲ πολλή μου ἀγάπη
Α. ΑΛΕΞ. δημοδιδάσκαλος

ΓΙΑ ΤΟΝ κ. Ε. ΡΟΠΑΛΙΔΗ

ΜΥΤΙΑΗΝΗ, 1 Φλεβάρη, 1919

Ἀξιότιμε κ. Ε. Ροπαλίδη

Στὸ φύλλο 5 (614) τοῦ «Νουμά», διάβασα ὅσα γράφεις γιὰ τὸ Φιλήντα καὶ σοῦ σφίγγω τὸ χέρι. Δὲν πρόκειται γιὰ τὴν ἀναγνώριση τῆς ἀξίας του. Τὴν ἀξία τοῦ Φιλήντα τὴν ἀναγνωρίζουν ὅλοι, ἀκόμα κ' οἱ φιλολογικοὶ λουστροί. Μὰ ὅποιος βγαίνει μὲ τὴν ὑπογραφή του στὴ δημοσιότητα καὶ ζωγραφίζει τὸ Φιλήντα ἀληθινὸν ὅπως εἶναι, κάνει παλληκαριά καὶ εἶναι παλληκάρι. Γιὰ τὴν παλληκαριά σου, ποῦ μὲ συγκίνησε, σοῦ γράφω αὐτὰ τὰ λόγια καὶ σοῦ στέλνω τὴν ἀδιαβεβαίωση τῆς βαθιάς ἐχτίμησής μου.

Γειά σου

Θ. Δ. ΘΕΟΔΩΡΙΑΔΗΣ
«Διευθυντὴς τοῦ Μυτιληνιοῦ»

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «ΤΥΠΟΣ»

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀρχιπρωτεύων: ΗΛ. ΒΟΥΓΓΙΕΡΙΑΝΗΣ

Γραφεία, Σοφοκλέους Ἀριστείδου

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἐσπερικῶν: Ἐτησίᾳ Δρ. 10.— Ἐξάμηνος Δρ. 6.—

Ἐξοπερικῶν: Φρ. 15. Φρ. 8.—

Ἐκαστον φύλλον λεπτά 25

Ἀγγελίαι καὶ διαφημίσεις διαχ. 2 ὁ στίχος.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΠΟΛΛΕΣ γνωστὲς Ἀθηναϊκὲς φυσιολογικαὶς, πού ἔλειψαν ἀρκετὸ καιρὸ τώρα ἀπὸ τὴν πόλιν μας, ξαναφανήσαν στοὺς δρόμους καὶ στὰ διάφορα κέντρα. Εἶναι οἱ πολιτικοὶ ἐξόριστοι πού ἀρχίζοντε μπουλούκια μπουλούκια νὰ ξαναγαυρίζουν. Ἔχουμε χρέος νὰ συχαροῦμε τὴν Κυβέρνηση γι' αὐτὴ τὴν «παλινοστήση» καὶ νὰ τῆς συστήσουμε νὰ γενικέψῃ τὸ μέτρο. Δὲν ταιριάζει σ' ἓνα ἐλεύθερο Κράτος, ὅπως θέλει νὰ δείχνηται τὸ δικό μας, νὰ ὑπάρχουν πολιτικοὶ ἐξόριστοι, μόνο καὶ μόνο γιὰ ἀντιπολιτεύονται τὴν Κυβέρνηση. Ἡ ἐξακολούθησι τοῦ μέτρου αὐτοῦ, πού τὸ δικαιολογοῦσε κάπως ὁ πόλεμος, θεωρεῖται καὶ εἶναι σήμερον μέτρο σκληρίας καὶ βαρβαρότητας—καὶ πρέπει, ἀκόμα καὶ μὲ κάθε κομματικὴ θυσιά, νὰ σταματήσῃ. Μιλοῦμε σὰ γνήσιοι Βενιζελικοὶ πού δὲ θέλουμε νὰ πέφτουνε στὴ ράχη ἐνὸς ἀνθρώπου ὅλα τὰ Ὑπουργικὰ σφάλματα. Οἱ συνυπουργοὶ τοῦ κ. Βενιζέλου πρέπει νὰ τὸ νιώσουν καλὰ αὐτὸ καὶ νὰ πάψουνε νὰ τὸν ἀντιπολιτεύονται.

ΜΑΣ ἦρθε καὶ ὁ Καρθαῖος μας πού μᾶς ἔλειψε δυὸ περὶπου χρόνι, καὶ ἡ χάρη μας εἶναι μεγάλη πού ξαναβλέπουμε τὸν ἀκριβὸν μας φίλον, τὸν τίμιον ἀγωνιστὴ τῆς δημοτικῆς καὶ τὸν ἀκούραστο πνευματικὸν ἐργάτην. Ὁ Καρθαῖος, μὲ τὸν ἴσιον καὶ εἰλικρινῆ χαρακτήρα του, εἶναι μιὰ τιμὴ γιὰ τὴν κοινωνίαν μας, ὅπως εἶταν καὶ μιὰ τιμὴ γιὰ τὸ στρατόν μας, καὶ κοῖμα, γιὰ τὸ στρατόν μας κοῖμα, πού ἡ γενικὴ καταιγίδα τὸν παράσχευε καὶ αὐτόν. Ὁ ἀσύγκριτος μεταφραστὴς τῆς «Μπαλλάντας τῆς Φυλακῆς τοῦ Ρίντιγγ» τοῦ Ὁσκάδ Οὐάιλδ ἔφερε μιὰ σειράν καινούργια τραγούδια του πού θὰ δημοσιευτοῦν ὅλα στὸ «Νουμά».

ΕΧΑΡΗΚΑΜΕ πού ἐπιτέλους ἡ Κυβέρνησι διέταξε τὴν ἀποφυλάκισιν τοῦ κ. Πετσόπουλου, γιὰτὶ ὅσο ἐξακολουθοῦσε ἡ ἀδικαιολογητὴ φυλάκισις του, τόσο ζημιωνότανε ἡ Κυβέρνησι στὴν κοινὴ συνείδησι. Τὰ βίαια μέτρα μιὰ ἰδεολογία τὴν δυναμώνουν, ἀντὶ νὰ τὴ σθῆσουν. Καιρὸς νὰ τὸ χωνέψουν πᾶς αὐτὸ οἱ Κυβερνήτες μας. Καιρὸς νὰ χωνέψουν καὶ τᾶλλον, πὼς ὅσο καταδιώκουν τὸ «Ριζοσπάστη», τόσο τοῦ αὐξάνουν τὴν κυκλοφορίαν του καὶ τόσο τὸν κάμνουν, ἔστω καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλει καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἐπιζητεῖ, ὄργανον προσφιλέστατον τῶν ἀντιδραστικῶν. Αὐτὴ εἶναι ἡ πικρὴ ἀλήθεια καὶ τὴ γράφουμε ὡμὰ καὶ ἀπροκάλυπτα.

ΚΑΙ ὁ Γενικὸς Διοικητὴς Κοζάνης-Φλωρίνης κ. Ἰωάννης Ἡλιάκης, ἀκολουθώντας τὸ παράδειγμα τοῦ κ. Σταμάτη Σταματίου, ἔβγαλε καὶ αὐτὸς μιὰ προκήρυξιν γραμμῆν στὴ Δημοτικὴν, πού ἀρχινάει ἔτσι ὁμοίωρα:

«Μὲ λύπη μου μεγάλῃ παρατηρῶ πὼς στὰ χωριά σας ὑπάρχουν ἀκόμη πολλοὶ πού δὲν ἐκατάλαβαν τί θὰ εἶπῃ ἐλευθερία. Κι' ἐνῶ ἡ Ἑλλάδα ἦρθε καὶ ἐξέχασε τὸ παρελθόν καὶ σᾶς ὑποσχέθηκε πὼς θὰ σᾶς διοικήσῃ μὲ ἀμεροληψίαν καὶ ἰσότητά, πὼς θὰ σᾶς προστατεύσῃ τὴ ζωὴν σας, τὴν τιμὴν σας καὶ τὴν περιουσίαν σας, τὴν οἰκογένειάν σας καὶ τὴν θρησκείαν σας, ὑπάρχουν ἀκόμη πολλοὶ πού δὲν ἐννοοῦν τὴν ἐλευθερίαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Κι' ἐνῶ δὲν κάνομε διάκρισιν ποῖος πιστεῖει στὸ Χριστὸ ἢ τὸ Μουχαμέτην καὶ ἐνῶ δεῖνουμε μεγάλο φανατισμὸν νὰ ἐφαρμόσωμε τίς ἰδέας αὐτὰς καὶ τίς ἐφαρμόζομε, γιὰτὶ δὲν ἀφίνομε νὰ πειραχθῇ μηδὲ μιὰ τρίχα ἐνὸς Μουσουλμάνου, ὅπως τὸ κάνομε γιὰ ὅλες τίς φυλὰς, δὲν ἐκαταλάβατε ὅμως ὅλην τὴν καλοσύνην μας αὐτὴν. Δὲν ἐκαταλάβατε ἀκόμη πὼς αὐτὸ πού κάνει ἡ Ἑλλάδα τὴν ἐποχὴν αὐτὴν πού στὴ Τουρκίαν σφάζουν ἑκατοντάδες χιλιάδων Χριστιανῶν, πού δὲν ἐσβονταὶ τὴ Χριστιανικὴν τιμὴν καὶ τὴ Χριστιανικὴν θρησκείαν, εἶναι μιὰ μεγάλῃ συγκρατάβασι, εἶναι μιὰ μεγάλῃ καλοσύνην μας, γιὰτὶ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος εἶνε Κράτος πολιτισμένον καὶ φιλελεύθερον καὶ θὰ διοικήσῃ ἔτσι, γιὰτὶ αὐτὸ θέλει ὁ Θεὸς πού προφήτης του εἶνε ὁ Μωάμεθ. Ἀλλὰ γιὰ νὰ διοικήσῃ μὲ ἰσότητά πρέπει νὰ τὸ ἀφήσουν ἡσυχῶν οἱ κακοὶ. πρέπει νὰ τὸ βοηθήσουν οἱ καλοὶ, γιὰ νὰ μὴ πάθουν καὶ αὐτοὶ ἀδικα μὲ τοὺς κακοὺς μαζί.»

Ἡ προκήρυξις ἀπευθύνεται πρὸς τὸν Μουσουλμανικὸν λαὸν τῆς Κοζάνης καὶ τῶν Καϊλαριῶν καὶ εἶναι γραμμῆν ὅλην μὲ τέτια γλώσσα καὶ μὲ τέτια εἰλικρινείαν. Ἐδῶ, στὴν παλιὰ Ἑλλάδα, ἐξακολουθοῦν νὰ γράφονται ἀκόμα τὰ ἐπίσημα χαρτιὰ σὲ γλώσσα ἀκατανόητη καὶ ἀνόητη καὶ νὰ πολεμῆται λυσσασμένον τὸ καινούργιον φῶς πού ἡ ἐκπαιδευτικὴ ἀναγέννησις ἄρχισε νὰ ρίχνει στὰ σκολεῖα.

Ξέρεις δὲ τὸ σπῆτι, ποῦ ἡ σκεπή του
 ἐπάνω σὲ κολώνες ἀκουμπάει;
 ἀστράφι' ἢ σάλα, ἢ κάθε καμαρὴ του
 λαμποκοπάει κι' ἀγάλματα πολλά 'ναι
 μαριμόρια ἐκεῖ ποῦ μὲ κοιτᾶνε
 οὐν γὰρ μοῦ λέν: Δουπὸν τί σοῖζον κάνει;
 κακῆμοιο παιδί! τί σοῖζον κάνει;
 Πές μου τὸ ξέρεις; Θέλω ἐκεῖ γὰρ πάω
 μ' ἄνετα, ὡ στ' ἰγυμά μου, πῶν ἀγαπᾶω!

Τὸ ξέρεις τὸ βουνό, ποῦχει τὸ δρόμο
 τὸ στενωπό, ποῦ χάνεται στὰ νέφη;
 ἢ μοῦλα μὲς στῆς καταρῆς τὸν τρόμο
 ζητάει τὸ πέρομά της; οἷς σημιές
 κάθονται τῶν δοκόντων οἱ παλιές
 γενιές; ὁ βράχος τρέμει ἐπάνωθὲ του
 μ' ἄρη τὸ ξεροπόταμο περνάει.

Πές μου τὸ ξέρεις; Ἐκεῖ κάτω πάει
 ὁ δρόμος ὁ δικός μας! Ἐκεῖ πέρα
 πηγαίνουμε! Νὰ φύγουμε πατέρα!

"Αρχίζε κάθε στροφή ἢ μὲ τόνο σχεδὸν ἐπίσημο οὐν
 νῆθελε γὰρ κάμῃ γὰρ προσέξουνε σ' ὅσα ἔλεγε. Στὸν
 ἔβδομο στίχο τὸ τραγοῦδι γινώτανε πῶς σοβαρὸ κι δ-
 ταν ξανάλεγε τὸ α ἢ ν ξ ε ρ ε ι ς ;» μέσα στὴν ἐ-
 ρωτήσῃ της ἦταν ἕνας μωτηριακὸς σκοπὸς. Κάποια
 παρρησιὰ ἐξοφλοῦσε τὸ σιγῆς της ἦταν ἔλεγε:
 «ἄχ! ἐκ εἰ κ α ἰ τ ω π ἰ θ υ μ ῶ ν ἄ π ἄ ω.» Καί
 στὸν τελευταῖο στίχο «μ ὀ ρ ο μ' ἔ σ ε, γ λ υ κ ἔ μ ο υ,
 π ο ῦ ἄ γ α π ἄ ω!» ἢ πῶς ἐπίσημη παράκληση ἐγι-
 νώταν ἕνα μὲ τίς πῶς μωτικὸς ἐπέθετος.

"Οταν τέλεισε τὸ τραγοῦδι γιὰ δευτέρου φορά, στα-
 μῆθηκε μὲ σιωπὴ καὶ, σιωπηλῆ, ἔρριξεν ἐπάνω στὸ
 Βίλειμ μιὰ βαθιὰ ματιά.

—Τὴν ξέρεις τὴ γῶγ' αὐτή; ἐρώτησε τέλος.

—Αὐτὴ πρέπει γὰρ εἶνε ἡ Ἰταλία, ἀποκρίθηκε ἐ-
 κείνος. Ποιὸς σοῦμαθε αὐτὸ τὸ τραγοῦδι;

—Ἡ Ἰταλία! εἶπε κ' ἐκεῖνη. "Οταν πῆς στὴν
 Ἰταλία πάρε με κ' ἐμένα' ἐδῶ κοντόνω.

—Ἐξήρως κωμικὴ φορά ἐκεῖ, ἀγαπημένη μικρού-
 λια; ἐρώτησεν ὁ Βίλειμ.

Τὸ παιδί δὲν ἀποκρίθηκε καθόλου καὶ δὲν μπό-
 ρησε γὰρ τοῦ πᾶρη πιὰ μήτε λέξῃ.

"Ἄξανα ἔγερσε πάλι τὸ γέρι στὴν καρδιά της· τὸ
 πόθος τῆς σκεπάζτηκε μὲ θανάσιμη γλωσσίδα καὶ τὸ
 μῆλια της γαρήκωνε γὰρ σβήζον.

IX

"Ο Βίλειμ ἐμπιστεύτηκε τὴ φροντίδα τῆς Μινιόν
 σὲ μιὰ γροῖα, ποῦ εἶχεν ἀναλάβει τὸ βάρος αὐτῶ. Ἐ-
 τειδὴ κάποια ἀσώβια τοῦ πατέρα του τὸν καλοῦσε
 στὴν εὐχοχέειά του, ξαναγύρισε στὴν πολιτεία ἧτων
 εἶνε γεννηθῆ. Τὸ παιδί ἐπάγγερε σκλήρῳ, ὅταν τὸν
 εἶδε γὰρ γέγγη.

—Πιστεύε με, ἀγέντη, εἶπε· μὴ μ' ἀμίγης κω-
 θάλασ αὐτὸ ποῦ κάνει πῶς κακό.

Ἦναι ἐπὶ ἐκείνος προσπαθοῦσε γὰρ τὴν κάμῃ γὰρ
 κοίτασαι, ὅτι εἶχεν ἀνάγκη γὰρ ἐκπαιδεθῆ. Ἡ Μινιόν
 τοῦ εἶπε τὸν εὐσῶ:

—Ἔξω ἀρκετὰ γιὰ γάγαθῶ καὶ γιὰ γὰρ ἐπαγγέσει.

"Ο Βίλειμ τῆς παροῖσησεν ὅτι ἔνεια της ἦταν
 πῶς τελειώσῃ γιὰ γὰρ βασιάζῃ τὴν κοῦραση ἐπὶς
 ταξιδιοῦ μακροῦ καὶ κοπιωτικοῦ μαζί.

—Νουίζω, εἶπε ξερά, ὅτι ἄλλο σᾶς εἶχε περισ-
 σότερο ἀπὸ μὲνα ἀγαπημένοι σας.

Ἄν τὸν ἄκουσε πῶς πῶς κι ὅταν θῆλῃσε γὰρ τῆς
 ἐξηγήσῃ, ὅτι δὲ μποροῦσε γὰρ τὴν κρατήσῃ κοντὰ του,
 μὰ τῆς ἐποχέδῃσε γὰρ τῆς γράγγῃ σιγῆς, καὶ γὰρ τῆς
 γέγγῃ στὴ μητέρα του, ὅταν δὰ ἐμορφωνότανε κάπως
 γιὰ γὰρ τὴν ἐγκαταστήσῃ στὸ πατρικὸ του σπῆτι.

—Ἄε μὲ θέλεις πιὰ, εἶπε τὸ παιδί λυπητερά. Κα-
 λά! ἴσως αὐτὸ ν' ἀξίξῃ περισσότερο.

—Ἦσουν πάντα ἐλάκωνη, ἀποκρίθηκε ὁ Βίλειμ.
 ἄκουσέ με καὶ τώρα καὶ γίνου λογικῆ.

—Τὸ λογικὸ εἶνε σκλήρῳ, ἢ καρδιά εἶνε καλλί-
 τερη, ἀποκρίθηκε ἡ Μινιόν. Μὰ δὰ κάμω δὲι θε-
 λήσῃ.

Τὴν ἄκουσε καὶ ὁ ὄλο τὸ διάστημα τοῦ ταξιδιοῦ
 του οἱ στοχασμοὶ του δὲν ἐπάγγερε γὰρ τὸν ξαναγγέ-
 ρωννε σ' αὐτῆ. "Οταν ἔγινε στὸ σπῆτι του, βόηκε
 τὸν πατέρα του εἰτοιμοθάνατο καὶ σὲ λίγες μέρες δέ-
 χτηκε τὸν τελευταῖο του στεναγμό. "Ο θάνατος αὐτῶς
 ἔγερσε μεγάλη ἀλλαγὴ στὴν κατῆστασή του. Ἐχοντας
 στὴν ἐξουσία του ἀρκετὰ σημασιτικὴν περιουσία, μπο-
 ροῦσε ἀποδοῦ καὶ πέρα ν' ἀγέσῃ τὸ ἐμπόριον, ποῦ τὸ
 εἶχε κάμει δουλειὰ τὸν ἄνετα γὰρ γὰρ ἐκαστοποίησῃ τὸν
 πόθο τοῦ γέρο-Μάιστερ. Συλλογιζότανε τὸ ἐπάγγει-
 να ποῦ ἐπὶ διάλεγε, ὅταν δὲν μῆρες ὅσων ἀπὸ τὸ
 γάνατο τοῦ πατέρα του, εἶπῃσε τὸ ἠσασσάσαι τοῦτο:

"Ἡ κατῆστασις τῆς Μινιόν χειροτερενεὶ ἀποδοῦ
 καὶ δὲν μέρες. "Ἄν θέλεις γὰρ τὴν ἰδίῃσε ἀκόμη Ἰου-
 τανῆ. ἔλατε γλήγορα.»

"Ἐγγυεν ἀμέσως. "Οταν ξαναθρόνῃσε στὸ σπῆτι,
 ὅταν εἶχεν ἀγέσει τὴ μικρὴ προστατευθῆσῃ του, ἢ
 καρδιά του στήχτηκε καὶ κρηγῆσῃσε ἀπὸ μέσα τοῖ
 τὸν ἐαυτὸ του ποῦ εἶχεν ἀποκακοθῆσῃ ἀπ' αὐτῶ. Τὰ
 νῆα, ποῦ τοῦ εἶτανε γιὰ τὸ παιδί, ἦταν πῶς δὲν ἰσά-
 ρεστα.

—Ἄλλαξε πῶς, τοῦ εἶπαν. Κάποια βαθιὰ λέπα
 τῆς μαρῆνει, μὰ δείχνει τέτοιον δένανη χαδασσῆσῃ,
 τῶν οἱ πένοι τῆς καρδιάς της δὲ γανερῶνονται σ' ἐ-
 κείνον ποῦ τὴν κοιτάζει παρὰ ἀπὸ τὸ μαρῆσις της
 καὶ τὴ μεγάλη γλωσσίδα της. Σιγῆς ἢ κωμικῆ ἢ
 καρδιά της ἔχει δυνατὸς σπασμοῦς. σιγῆσῃσε, ποῦ
 τὴν αἰτία τους δὲν μπορεῖ γὰρ τῆς μαντιῆσῃ καρεῖς,
 σπασματοῦν τοὺς χιτῶνους της κι ὅταν ἢ κῶσις περῶσῃ
 τὸ ξαναγγέρισμα τῆς Ἰουλιῆς δένανης γανερῶνεται
 μὲ ἀπόρητους παλμοῦς καὶ τὸ αἷμα ποῦ κολλᾶζει τότε
 μέσα σὲς γλέβες της τὴν κάνει γὰρ ἐποχέσῃ δσο μιὰ
 σιωπὴ προσητέρα ἦταν παραμῆσῃ.

"Ο Βίλειμ θουήσῃσε πῶς κι ὁ ἴδιος εἶχε δοκί-
 μάσει τίς τασαγῆς αὐτῆς· κι ἀποφάσισε γὰρ κωθεν-
 τῆσῃ πῶς μὲ τὸ γιατοῦ, ποῦ ἐλογοῦσῃσε τὴ Μινιόν.

—Κακῆμοιο παιδί! σιγῆσῃσε ἢ ἀσώβια του
 εἶνε ἰδῶς ἢ ροσταλγία. Θὰ τὴν πάω στὴν Ἰταλία,
 μὲλις μπορῶσῃ γὰρ ταξιδέσῃ.

("Ἐπεὶ συνέχεται)

(Μεταφρ. Ἡλ. Π. Β)

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Στὴν Ἀκαδημία μας.

Ἄε σοῦ ἀξίξει πιὰ, φτωχῆ, γὰρ λέγεται Σι-ναῖα,
 ἀπὸ γέροντος σιγαλῶντας, κατάνησῃσε Σι-γῆαῖα.

**

Στὸν Πολ. Δημ.

Καλὰ τὰ εἶπες, πάνσοφῃ Πολέβιε, κ' ἐοῦ—
 καὶ τώρα παρ' τῆ γλώσσα σου καὶ κάμῃ τῆν τουροῖ.

ΠΙΚΡΑΓΚΑΣΗΣ

ΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ
~~~~~

«ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΝ ΑΣΜΑ»

(Ὁ νέος ποιητικὸς τόμος τοῦ κ. Σ. Σκίπη).

Ἐν ἀπὸ τὰ σημάδια ποῦ φανερώουνε πὼς καὶ πνευματικὰ δὲν πολιτιστήκαμε γιὰ τὴν ὥρα, εἶναι τὸ εἶδος τῆς προσοχῆς ποῦ τραβοῦνε τὰ ἔργα τῆς φαντασίας στὸν τόπο μας, σὰν τύχη καὶ δὲν περῶσιν ἀπαρατήρητα. Τὸ ἀτομικὸ γούστο στέκεται ἀκόμα ὁ πρῶτος καὶ μόνος κριτῆς. Καὶ ξέρουμε πὼς τοῦτε ἔρχεται ἀπὸ τῆς ὥρας ποῦ διαβάσαμε τὴν ψυχικὴ διάθεση, ἀπὸ τῆς τελευταίας στιγμῆς τὴν ἐντύπωση, ἀπὸ τὴν ἐπιρροὴ τῆς ἰδιαίτερῆς μας ζωῆς.

Τὸ λογοτεχνικὸ ἔργο δὲν κρίνεται σὲ μᾶς σὰν πλεῖστο πνευματικὸ φαινόμενο, καὶ ποῦ πρέπει νὰ φτωχιστῇ ἀπὸ τὴν ἀτμοσφαῖρα τοῦ ποιητῆ τοῦ πρώτου, κ' ὅσοτερα μονάχα νὰ ξεχωριστῇ μὲ ἄλλα τοῦ εἶδους του, καὶ γενικὰ μὲ τὴν ἐποχὴν του. Σὲ μᾶς τοῦ νοῦ τὸ δημιουργήμα, δὲν κρίνεται, δὲν συγκρίνεται. Παίρνεται ἀπλὰ καὶ γλήγορ' ἀπὸ τὸν καθένα, εἴτε ὑπόθετον τοῦ ποιητῆ, εἴτε κοινωνικὸ τοῦ γνώριμο—οἱ ποῦ δὲν δείχνουνε περισσότερον ἐνδιαφέρον μὲσα στὴ σημερινή μας κοινωνία—κ' εἶται βλέπει ὁ ποιητῆς προκείμενος τοῦ ἀτομικοῦ γούστου σὲ κομμάτια τοῦ ἀπὸ τὸ ἴδιο βιβλίον, ποῦ ἄλλοι τοῦ κατακρίνουνε στὰ γεμᾶτα, ἐνῶ τὰ ἴδια κατακρίμενα κάποιοι ἄλλοι τὸν ἴδιο καιρὸ τἀποθεώνουνε. Μὲ τοῦτο δὲ θέλουμε νὰ ποῦμε πὼς σώνει καὶ καλὰ πρέπει νὰ γυρεύουμε τὸ ἴδιο μέτρο τῆς ἀξίας στὰ δημιουργήματα ἐνὸς ποιητῆ. Μὰ νὰ θέλαμε κρίση γενικώτερη, πλατιέτερη, οὐσιαστικώτερη, γιὰ τὸ εἶδος τῆς τέχνης του, γιὰ τὴν ἀπὸρροήν του, γιὰ τὸν παραστατικὸν τοῦ δρόμου, γιὰ τὴν αἰσθητικότητά του. Ὅλοι κλείνουνε τὴ γνώμη τους στὸ : τοῦτο μ' ἀρέσει ἐκεῖν' ὄχι.

★★

Μὲ τὸ τέτοιο ζῦγι τοῦ κμ' ἀρέσει, δὲ μ' ἀρέσει», κινήθηκε ὡς τώρα καὶ τὸ ἔργο τοῦ ποιητῆ Σκίπη. Ἀπὸ τὰ 1900 ποῦ πρωτοφάνηκε, δημοσίευσεν δέκα ποιητικὸς τόμους, ποῦ ἄλλοτε περνοῦσαν ἀδιάφορα, κ' ἄλλοτε θορυβοῦσαν τοὺς φιλολογικοὺς κύκλους μὲ τίς τινὲ ἀντιφατικὰς γνώμες.

Μὰ καὶ ὁ ἴδιος ποιητῆς πὼς ἀντιφατικὸς φαινέτανε σὲ κάθε του φανέρωμα ! Κάποτε μὲ διάθεση ρομαντικὴ, κατόπι πραγματιστῆς, ἔπειτα ἰδανιστῆς μὲ λογικὴ ἐπιρροὴς μὲσα του, ἐδῶ ἐξωτικὸς φροσιολάτρης, παρέκει φιλοσοφικὸς ἐξεταστῆς τοῦ μέσα κόσμου, ἐδῶ γεμᾶτος ἐλπίδα καὶ χαρὰ ζωῆς, ἐκεῖ συντριμμένος ψυχικὰ. Κι ὅμως πέρα καὶ πέραν ὅτι δὲν αὐτὰ ἐξεχώριζε ἢ ἀτομικότητά του, συνθεμένη βέβαια ἀπὸ μίτριες πνευματικὰς οὐσίαις, μὰ ποῦ γιὰντ' ἀποτελοῦσε ἰδιαίτερον τύπον στὴ νέα μας λογοτεχνία.

Ὁ τύπος τοῦ ποιητῆ Σκίπη ξεχωρίζεται στὴ μορφῇ, ἀπὸ σκληρὴν φράση, σιγασμένη ἐντονὴ καὶ ἀδρῆ, ἐκφραση σπᾶταλη σὲ χρώματα, τολμηρὴ γλωσσικὴ διατύπωση,—καὶ στὴν οὐσία χαρακτηρίζεται ἀπὸ πλάτος φαντασίας, προσπάθεια γιὰ πηδῆματα μεγάλα, ποιητικὴ ἀπόδοση στὸ αἶσθημα ὄχι πάντα πλαστικῇ,

κάποτε σύλληψη γενναία, κάποτε πέταμα μὲ χάση, μακρινὸ κοίταγμα, ἰσορροπία δύσκολη, ἀνησυχία παντοινὴ καὶ νοσταλγία μιᾶς εὐτυχομένης νοσηρῆς στιγμῆς, ποῦ ἐκεῖ μὲσα ἢ ζωῇ καὶ βροῇ τἀπάνεμο λιμάνι τῆς.

Στὸ «Ἀπολλώνιον ἄσμα» τὴν τελευταία του συλλογῇ, τυπωμένη στὴν Ἀλεξάνδρεια, σ' ἔκδοση τοῦ περιοδικοῦ «Γράμματα»,—τραγοῦδια 199 μὲ τέσσερες τετραστικὰς στροφὰς, χωρισμένα σ' ἕξ κεφαλαϊώδικα βιβλία,—ὁ ποιητῆς τοῦ «Γύρου τῶν Ὠρῶν» μᾶς παρουσιάζεται στὴ στερεὴν τοῦ ἴσως ἐξέλιξη, κατασταλαγμένος σὲ μορφῇ λιτῇ ἐντεκαούλλαθον ἀναπαιστικοῦ δίχως ῥίμες, ποῦ ὁ ρυθμὸς κατάλληλα ὑποβάλλει τὴν ἐσώτερήν του διάθεση, διάθεση τρικνυμιμένης ψυχῆς, ταραγμένης, φρεμμένης ἀπ' ἀνοικτὸ πέλαγο τοῦ λογιμοῦ μὲ κύματα πέλματα ποῦ ὄσο σιμώνουνε τὴ στερεὰ μικραίνουν ὀλοένα καὶ φτάνουνε σὲ γαλήνιον καὶ ἡμερον φέλιμα τῆς ἀκρογιαλιᾶς.

Στὴν τελευταία του ἀπὸ ἐκδήλωση ὁ ποιητῆς δὲν εἶνε ὁ «νέος» μὲ τὸ μάτι ποῦ λάμπει, μὲ τὸ χαμόγελο ποῦ τοῦ σφραγίζει τὴν ὄψη, μὲ τὸ πεταχτὸ καὶ ἀνάλαφρον περπάτημα, ὅπως τὸν ἐγνωρίσαμε σιὸς πρωτηγενοῦς τοῦ τόμου. Ὁ ἴδιος τοῖσθε τὴν ἀλλαγῇ, καὶ μὲ τέτοιους στίχους παραπονιέται ἀπονότητος σὲ φίλον, ποῦ ἐπιμένει νὰ ξανακόσῃ τὴ φωνὴν τοῦ ποιητῆ του.

Τὸ σεμνὸ κίνημά σου, δὲ σκέφτηκες
πὼς αἰφνίδια μορεῖ νὰ ξυπνήσει
τὸν παλιὸ μου τὸν πόνο, ποῦ μὲσα μου
προσπαθῶ νὰ λιχνίξω μὲ κόπο ;

Ἡ πιστεύεις πὼς θαῦρεις τὸν ἄλλοτε
ποιητῆ, ποῦ ἀγαποῖσες σὲ μένα,
τὸ γεμᾶτο ἀπὸ ὀρμη καὶ ἀπὸ ἔξταση
θρήσκα ἐμπρός στὴ ζωὴ καὶ στὴ φρίση ;

Ἄ, γελιέσαι ἀκριβέ!.. Καὶ μονίχος σου
δὲν ὑπάρχει θλ πεῖς πλέον ὁ Σκίπης,
κ' ἕνας ἄλλος ποῦ τὸ ἴδιο ἔχει ὄνομα,
ψάλλει τώρα τοῦ πένθους τραγοῦδια.

Κι ἀληθινὰ μόνον στὸ πρῶτο μέρος τοῦ καινούγιου βιβλίου θὰ βροῦμε κάποια νοσταλγία γιὰ τὴν χαρὰ τῆς ζωῆς καὶ θερμὴ ἀναλήθηση παρηγορίας. Μὰ καὶ τοῦτο γιὰτὶ τὸ μέρος αὐτὸ παλιότερα γράφτηκε καὶ πρωτοτυπώθηκε σιὸς στερεῆς σελίδος ἄλλον τόμον τοῦ ποιητῆ : «Τρόπαια στὴν τρικνυμία», ὅπου καὶ πρωτοεξέχθη ὁ σπόρος γιὰ τὸ σημερινὸ «Ἀπολλώνιον ἄσμα». Στ' ἄλλα πέντε μέρη, ἄλλοτερου παρουσιάζεται ἢ πλάση γιὰ τὴ φαντασία τοῦ τραγοῦδοιοῦ. Ἐξοχές, βουνά, πολιτεῖες, λιμάνια, τῆς θάλασσας ἀγέρι, γιὰ νὰ τραβοῦνε τὸ σιοχαστικὸ ἄνθρωπον. Πρωτοβόρεια λυπητερά, δύσες λιπόθυμες, ὅλα τὰ εἶδη τοῦ χειμῶνα στὴν ψυχῇ, ἢ καρδιά ταφρόπετρα τῶ νεκρῶν πόθων, βορριάδες παγεροὶ, δάκρυα ἀσιεῖρευτα, πίκρα γιὰ τοῦ κόσμου τὴν ἀπάτη, ἀγάπη, φιλία, δόξα περιπαίχτες, καὶ κάτου ἀπ' ὅλα νὰ σαίεῦται ἢ ὄργη ἐνάντια στὴν ἀνήλεη ἀνθρώπινη μοῖρα.

Μὰ ὁ ποιητῆς, ὄχι σπάνια, σὰ νὰ τραγᾷ τὴν ἰδέαν του σὲ ἔσρα περιβόλια, ἢ σὰ νὰ τὴν παρασταίνει μ' ἐκφραση, θάλεγε κανεῖς, πεζολογικῇ.

Ὡ θεοὶ τῆς Ἑλλάδας, ὅπου ὁ εὐφωστός
ποιητὴς τῆς στενόχωρης Ἀσκρας,
ὡς τριάντα χιλιάδες πῶς εἴσαστε
μέσ' σ' ἀπλᾶ του μᾶς εἶπε τραγούδια,

Κι ἄλλοι ἐπὶ νῦν στὸν Ὀλυμπον ἔχετε
κατοικίες κι ἄλλοι μέσα στὸν Ἄδη,
κι ἄλλοι πάλι σὲ λόφους, σὲ θάλασσες,
σὲ πηγές, σὲ ποτάμια, σὲ δάση,

Ὡς ἐμᾶς τάχα θάρτανε ἡ δόξα σας
ἂν ὁ λαὸς ὁ πῶς τέλειος κι ὠραίος
δὲ σᾶς χόριζε κάτι ἀπ' τὴ σκέψη του
κι ἀπὸ τὸν πονεμένο ἑαυτό του ;

Κ' εἶναι εἰς ἔργα τῆς τέχνης ἀθάνατα
μόνο ἐκεῖνα, πὸν γιὰ οὐσία τους ἔχουν
τὸν αἰώνιο θνητὸ κι ἐπεισόδια τους
ὦ θεοὶ, εἰς, ἀρχαῖοι καὶ νέοι !

Μακριὰ ἀπ' τῆς πατρίδας τὰ χῶματα, πὸν ζῆ και
ρὸ τώρα κάμποσο, ὁ τραγουδιστὴς, κινδυνᾷ τὴ ζωὴ
τῆς δικῆς μας γῆς καὶ ξαναθυμᾶται παλιὰς μέρες.
Ἡ Ἀθήνα τοῦ λούζει πᾶ μάτια μὲ φῶς γλυκό. Τὸ
ἀπικὸ τριαντάφυλλο τοῦ ξαναγενᾶ τὸν τρανὸ του καμ-
μῶ. Στὸ πατρικὸ του σπιτί βλέπει νὰ ταράζονται οἱ
ἴσκιοι τοῦ κάθε ἀγαπημένου μέσα στὴ χλωμὴ ἀχιτίδα
τῆς σελήνης. Κ' ἐν' ἀρχαῖο ἀγαλματάκι πὸν τὸ πήρε
μαζὶ του στὴν ξενιτειά, τοῦ δίνει ἀφορμὴ γιὰ τέτοιο
τραγούδι, ἀπὸ τὰ λίγα, βαθιὰς αἰσταντικότητας.

Ὡ Θεὲ ἀρχαδικέ ! Μ' ἀκολούθησες
μὴν ἡμέρα ἀπὸ κίτω, καὶ τώρα
στοῦ τζακιοῦ τόλοσκότεινο μάρμαρο
καθισμένος τὰ δάση θυμάσαι

Τῆς πανόριας σου γῆς, καὶ στὴ σύριγγα
τὴ βαθιὰ νοσταλγία σου ξεχύνεις
μὲ σκοπούς ἠχηρούς, πὸν γεμίζουνε
τὸ ἐξωτάρικο ἐτόδο το σπιτί.

Κ' εἶσι μέσα στὴν τόση ἐρημία μου
καὶ στὸν τόσο χειμῶνα τῆς ζωῆς μου,
τάγριο-λούουδα κάνεις γ' ἀνθίζοντε
καὶ γλυκὰ νὰ λαλοῦν τὰ κοτσύφια,

Κι ὦ τεχνίτη, Αἰγυπία ! σὲ κύπελλο
νοερὸ μὲ κερνάς τὴν ἀπάτη :
νὰ ξεχνῶ τὴν ἀλήθεια τὴν ἀδικη
καὶ νὰ ζῶ μὲς στὸ μάταιο ὄνειρό μου.

Κ' ἐνῶ ὁ στίχος του ἔχει τόσα χαρίσματα πείρας
παλιὰς κι ὀρμητικῆς ζωιάνιας, κάπου μιὰ παραμέ-
ληση τῆς μορφῆς του δὲν ξεφεύγει τὸ ἀντί. Ἐτσι
συνίζηση καὶ χασμωδία βρίσκονται πλάι πλάι, κάποια
μάλιστα συνίζηση στὸν ἕνα στίχο, παρουσιάζεται χα-
σμωδία στὸν κατοπινὸ.

Ἐσὺ πάντα θὰ ζῆς μέσα στὰ ἔργα σου
καὶ τὰ ἔργα σου μὲς στὴν ψυχὴ μας.

Τὸ γλωσσικὸ του φόρεμα, δὲν μπόρεσε νὰ ξεσκλα-
βωθῆ ἀπὸ τύπους τῆς ἀνάξιας καθαρεύουσας, κι ἀπὸ
τὸ πλούσιο ἐκφραστικὸ του ἔλικὸ λείπει ἡ αὐστηρὴ
«ὁμοιομορφία», σὸν ἀνάγκη καλλιτεχνικῆ.

Ὁ Σ. Σκίπης, στὴ νέα μας φιλολογία, δὲν μπο-
ρεῖ ν' ἀρνηθῶμε, πῶς ἔδωσε δουλειά. Κ' ἡ δουλειά
του εἶναι τῆς καρδιάς του κομμάτι, τῆς ζωῆς του
πνοή, γιὰ τὸν καιρὸ καὶ τὴν ἐποχὴ μάλιστα πὸν πρῶ-
τοφανερώθηκε, — τὴ στιγμή πὸν ἡ δημοτικὴ μας γλώσ-
σα καὶ ἡ ψυχὴ ζητοῦσε φινειτὲς γιὰ τὸ σῶρο, φρον-
τιστὲς γιὰ τὴν καλλιέργεια, πλάστες γιὰ τὴν ξανα-
δημιουργία.

Ἀπὸ τοὺς παλιότερους ποιητὲς, λίγοι κρατήσανε
κι ἀννηρώσανε τὴν ἱερὴ παράδοση τοῦ Σολωμοῦ, γιὰ
τὸν τὴν μπιστευτοῦν ἐπει' ἀλάεση, σὸν τρανὴ ἄ-
σθηστη φωτιά. Οἱ περισσότεροι, πὸν ἀκόμα σήμερα
τιμιοῦνται καὶ βραβεύονται ἀπὸ τὴν ἐπίσημη πολι-
τεία, κουνδαλῆσαν κοινοσιπές αἰσθηματολογικῆς, ψεύ-
τικα ἰδανικά, ἄπιστη, μολεμένη καὶ πονηρὴ παραγω-
γῆ. Σπάνια σὲ νεώτερος γ' ἀπαντήση κανεὶς τόση ἐμ-
μετρη μπερμπαντιά κι ἀλαφρότητα. Μπορεῖ τὸ ἔργο
πὸν κασκίζοντε νὰ παρουσιάζουν οἱ τελευταῖοι, νὰ μὴν
εἶναι βέβαια ἀκόμα βαθὺν κι ἀκέραιο. Μπορεῖ τάλλα
τους ἠχοσκόπια νὰ μὴν κλείνοντε πάντα ποίηση ἀδρῆ
καὶ πλούσια. Κλείνοντε ὅμως πολλὰς φορὲς μιὰν ἀν-
θρώπαινη ἀνάγκη ποιητικῆς ἰδέας καὶ ψυχικῆς νίσισης.

Σ' ἕνα ποιητὴ σὸν τὸ Σκίπη, μ' ἴδες τίς ἀδυνα-
μίες τῆς τέχνης του, τὸ συνηθισμένο καὶ γλήγορο :
κι' ἀρέσει, δὲ μ' ἀρέσει δὲν ἔχει τὸν τόπο του. Γιατί
ἂν τίποτ' ἄλλο δὲ ζυγιάση τὸ ἔργο του σιτοὺς κατο-
πινοὺς, ἄξιο θὰ μείνη κι ἂν μονάχ' ἀληθῆση ὁ προ-
φητικὸς του ἐκεῖνος στίχος ἀπὸ τὸ «Ἔργο τῶν Ὁ-
ρῶν», πὸν ἐπιγραμματικῶς φανερώνει τὴν ἀπ' ἴλους
τοὺς νεώτερος προσπάθεια :

Μὲ τάλλα μας ἠχοσκόπια
θὰ πλαστῆ μιὰ τέχνη ντόπια
μὲ καιρούς.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΕΛΑ ΣΤΗΝ ΚΑΜΑΡΑ ΜΟΥ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ !

Ἐλα στὴν κάμαρά μου, ἀγαπημένη !
Τόσον καιρὸ γιὰ σένα τὴ στολιζῶ
στὴν κάθε της γωνιά ἐσὲ ἱστορίζω.
Εἶναι ἐκκλησιὰ πὸν ἕνα θεὸ προσμένει.
Γυρμένο στ' ἀνθογιάλι μου πεθαίνει
χλωμὸ τὸ κρῖνο πὸν γιὰ σὲ ἔχω κόψη
στὴν εὐωδιά σου μοιάζει καὶ στὴν ὄψη.

Ἐλα στὴν κάμαρά μου, ἀγαπημένη !
Χρόνια καὶ χρόνια ἐδῶ σὲ ἀγαπεράω.
Γιὰ σὲ στ' ἀταχτά μου μαλλιὰ ἔχω βάνη
ἀπὸ ἄλλα τριαντάφυλλα στεφάνι.
Γίνε μου Θεὸς — καὶ θῦμα πὸν ζητάω . . .
Γιὰ σὲ φυλάω τὴν πόρτα μου ἀνοιγμένη,
ἔλα στὴν κάμαρά μου, ἀγαπημένη !

Φραγκοβούνη — Χίος
22-1-18

Ν. ΑΓΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 4

Πωλοῦνται ἸΒ' τόμοι ΝΟΥΜΑ [1914]

ΔΡΑΧΜΑΣ 12

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΚΙ' Ο ΜΠΑΚΑΛΟΓΑΤΟΣ

Ἄξαφνα τὸ νέο ἀλογάκι, πὸν δοσκούσε στὸ καινούργιο γρασίδι, τινάχτηκε, σὰν νὰ τὸ τσίμπησε ἡ μυγα, καὶ, κρατώντας ἀκόμα στὸ στόμα του μιὰ πράσινη τούφρα, ἔκαμ' ἕναν χαρούμενο σάλτο. Ὑστερα στάθηκε μιὰ στιγμή, σὰ σαστισμένο, ἔρριξε δυὸ τρεῖς ματιές τριγύρω, ἔσκαψε μὲ τὸ πόδι του τὸ χώμα, σήκωσε τὸ κεφάλι του κατὰ τὸν οὐρανὸ, σὰν νὰ ἠθελε νὰ ἰδῆ τί γίνεται, κ' ἔκει ἀπάνω, ἔσκυψε πάλι, ἔκανε δυὸ — τρεῖς σάλτους στὸν τόπο καί, συμμαζεύοντας τὸ λυγερό του κορμί, σὲ μιὰ ἡδονικὴ προσπάθεια, ἄρχισε νὰ τρέχῃ σὰν τρελλὸ ἀπάνω στὴν καταπράσινην σπλα. Μιὰ στιγμή χάθηκε. Ξαναφάνηκε πάλι. Ξαναχάθηκε. Καὶ στὸ τέλος, κουρασμένο ἀπὸ τὸν ὄραϊσ' του δρόμο, πὸν ἔμοιαζε — ἂν τὸ ἐπιτρέπουν οἱ ἀνθρώποι — μὲ μεθυσμένο κυνηγητὸ κάποιου ἰδανικοῦ, ξαπλώθηκε, σὰν ξεψυχημένο, ἀπάνω στὸ καινούργιο γρασίδι.

Τὸ Φαληριώτικο τραβαί προχωροῦσε φορτωμένο στὸν κατήφορο, στοιβαγμένο ἀπὸ λογιῆς - λογιῆς ἀνθρώπων. Ἦτανε μέσα κ' ἕνας ποιητῆς, πὸν εἶχε καρφομένα, μὲ μιὰ πένθιμη σοβαρότητα, τὰ μάτια του στὸ θέαμα τοῦ ἀνοιξιάτικου κάμπου. Πότε - πότε ἔκαν' ἕναν παράξενο μορφασμό, σὰν νὰ τὸν βασάνιζε κάποιος κωλικόπονος. Εἶμαι βέβαιος πὸς κοπίαζε τὸ βροῦ κ' ἀπὸ μιὰ παραμοίωση γιὰ τὸ κάθε θῶμα πὸν ἀντίκριζε. Εἶχε χωρὶς ἄλλο τὴν ἰδέα, ὅτι κάθε φυσικὴ ὁμορφιά, γιὰ νὰ χωρέσῃ στὸ βασίλειο τῆς τέχνης, πρέπει νὰ μοιάσῃ μὲ κάποιον ἀντικείμενο τῆς καθημερινῆς χρῆσας. Μὲ ἐπιπλο νὰ ποῦμε ἢ μὲ ρούχο. Καὶ μιὰ στιγμή φάνηκε ἰκανοποιημένος. Σήκωσε μὲ τὴ φαντασία του τὰ σκονισμένα καὶ ξεθωριασμένα χαλιά τῆς τραπέζης του καὶ τῆστωσε ἀπάνω στὸν κάμπο. Καὶ ἔτσι ὑποχρέωσε τὴν Ἄνοιξη νὰ στρώσῃ κ' αὐτὴ τὰ χαλιά της, σὰν καλὴ νοικοκυρά.

Ἐπειὰ ἦρθε σὺς κάτασπρες πακερέτες, σὺς ντροπαλὲς ἀνεμώνες, σὺς πλήθια λουλουδάκια, «ὄπου δὲν ἔχουν ὄνομα κ' ἔχουν περίσσια κάλλη». Πῶς θὰ τὰ ἐξηγούσε τώρα ὅλ' αὐτά; Ἐκείνοι, πὸν διαβάθουν τὰ ποιήματα ἂν ἔχουνε ἰδῆ ποτέ τους κάμπους, πρασινάδες, λουλούδια. Ὁ ποιητῆς εἶναι ὑποχρεωμένος, μὲ μιὰ παραμοίωση, νὰ τοὺς δώσῃ νὰ καταλάβουν τί λογιῆς πράγματα εἶναι. Ὁ κωλικόπονος ἔσφιξε πάλι τὸν ποιητὴ μας. Μὰ καὶ πάλι ἀλαφρώθηκε. Συλλογίστηκε ὅτι μιὰ φορὰ, πὸν εἶχε στρώσῃ τὸ ποιητικὸ του χαλί, δὲν εἶχε παρὰ νὰ τὸ κεντήσῃ. Ἄρχισε λοιπὸν νὰ τὸ κεντᾷ. Ἐπῆσε ἰσοπέδους ἄστρους, κόκκινες, γαλάζιες καὶ κέντησε ἀπάνω στὸ χαλί του ὅ,τι τοῦ χρειαζότανε. Κάτι ὅμοιος τοῦ ἔβλεπε ὄνομα κ' ὁ κωλικόπονος τὸν ἐπαύριζε. Ἦτανε τὸ ἡδονικὸ σάλεμα τῶν δέντρων ἀπάνω στὴν πρασινάδα τοῦ κάμπου. Ἦτανε τὸ ἀνάλαφρο ἄσπρι, πὸν ἔκανε νὰ κινεῖται ἡ ἡμεροστίτη θάλασσα τῶν σποριῶν. Ἦτανε τὸ γαλάζιο αἰθινὸ φῶς, πὸν ἔκανε ἄλλα ὅλα τὰ πάντα καὶ ἂπ' τὸ κάθε δέντρο, τὸ κάθε χορτάρι, τὸ κάθε λουλούδι καὶ τὸ κάθε πετρα-

δάκι τοῦ δρόμου ἔκανε κ' ἕνα πνεῦμα κ' ἂπ' ὅλα μαζὶ ἕναν Παράδεισο. Ὁ ποιητῆς μουρούρισε:

— Ὅλ' αὐτὰ θὰ τὰ κλείσω στὸ σάλεμα τοῦ ρυθμοῦ μου καὶ στὴν περπασιά τοῦ στίχου μου.

Κι' ἀνάσανε. Τὸ ποιήμα του ἦταν ἔτοιμο. Ἐβγάλε τὴν ἐφημερίδα του κ' ἄρχισε νὰ διαβάξῃ τὰ τελευταία νέα.

— Βρὲ τὸ ἀφιλότιμο! εἶπε ἕνας μπακαλόγατος, κутτάζοντας τὸ ἀλογάκι, πὸν ξαπλωμένο τώρα ἀνίσκελα στὸ χορτάρι, τινάξε τὰ πόδια του στὸν ἀέρα. Μέθυσε, τρομάρα του!

Κι' ἔμπηξε κἄτι χαρούμενα, φωτεινά, παιδιάτικα γέλια, πὸν δὲν ἔκαναν καμιὰ παραφροσνία, μέσα στὸ ὄραϊο μεθύσι, πὸν μᾶς τριγύριζε, μέσα στὸ ἀνοιξιάτικο πανηγῦρι, πὸν ὅλα τὰ πλάσματα τοῦ θεοῦ κερνοῦσαν μαζὶ καὶ πίνανε, πὸν τὸ δέντρο κερνοῦσε τὸ ἀεράκι καὶ τὸ ἀεράκι τὸ δέντρο καὶ τὸ γρασίδι τὰ λουλουδάκια του καὶ τὰ λουλουδάκια τὸ γρασίδι καὶ ὅλα μαζὶ τὸ νέο ἀλογάκι καὶ τὸ ἀλογάκι τὸν μπακαλόγατο, σ' ἕνα γενικό, ἀπέραντο μεθύσι. Ὁ μοναχὸς κ' ὁ ἀπομόναχος, πὸν δὲν εἶχε μεθύσει ἦτανε ὁ ποιητῆς. Αὐτὸς γύρισε κ' ἀγριοκύνταξε τὸν μπακαλόγατο καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἐσένα θ' ἀκοῦμε τώρα, θρωόπαιδο; Κάνε μας τὴ χάρι, νὰ σκάσης καὶ νὰ μᾶς ἀρίσῃς νὰ διαβίσομε τὴν ἐφημερίδα μας. Σκασιὸς λοιπὸν!

Ὁ μπακαλόγατος σάπασε. Μὰ ὁ Θεὸς τῆς Ἄνοιξης θὰ τοῦ δώσῃ, ἀργὰ ἢ γρήγορα, τὴν ἰκανοποίησίν του. Θὰ τυλίξῃ μιὰ μέρα τὲς σαρδέλλες του μέσα στὸ ἀριστούργημα τοῦ ποιητῆ.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΕΑΝΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

— Στὸ τελευταῖο φυλλάδιον τοῦ «*Mercur de France*» ὁ κ. Δημήτριος Ἀσ εριώτης (Phileas Lesbeque) στὴν τακτικὴ χρονικὴ ἐπιθεώρησίν του γιὰ τὰ νεοελληνικά γράμματα (Lettres neogreques) δημοσιεύει, ἰσνὰ σ' ἄλλα καὶ κρίσιμα γιὰ τὸν ποιητὴ Σιπη.

— Τὴν ἐρχόμενη βδομάδα κυκλοφορεῖ τὸ καινούριον διπλὸ τεῦχος τοῦ ἀδυογενικοῦ περιοδικοῦ «Πηροδός» μὲ τὴ «*Σχολὴ χορῶν*» τοῦ Κώστα Παροσίτη, μὲ ποιήματα τῶν κ. κ. Πάνου Ταγκοπούλου, Ρήγα Γκόση, Μελιζέρτη, Λιλῆς Πατρικίου, Λέοντα Κουκούλα καὶ Γιάννη Περγαλιτῆ, μὲ κριτικὴ πλατεία τοῦ κ. Ἦλ Βοιτσερίδη γιὰ τὸ καινούριον δόγμα τῆς «*Γαλάτεια*» Καζαντζάνη, «*Ὁ ἀρχοντας Μανριανὸς καὶ ἡ ἄδελφός του*», μὲ τὴ συνῆγιν τῆς Μυσιέλλας τοῦ κ. Ἰ. Ταγκοπούλου κλπ. Ὁ «Πηροδός» πωλιέται στὰ βιβλιοπωλεῖα Βασιλείου καὶ Σολιβέρου καὶ σ' ὅλα τὰ κιάκια.

— Ἡ Ἐκδοτικὴ Ἐταιρία ὁ «*Τύπος*» θὰ ἐκδώσῃ ἕναν τόμο διηγήματα τοῦ Κώστα Παροσίτη.

— Ὁ καινούριος τόμος τοῦ Κωστή Παλαμῆ εἶναι ἔτοιμος καὶ θὰ κυκλοφορήσῃ τὴν ἐρχόμενη ἐβδομάδα.

— Ἐνα καινούριον προσοικτιλὸν περιοδικὸν θὰ βρεῖ σὲ λίγο μὲ τὸν τίτλον «*Σολωμός*». Ἐκδόσης του ὁ ποιητῆς καὶ σχολιαστής τοῦ Σολεμοῦ Γεωργίου Σπαταλῆς. Καλλέγραστα γιὰ τὸ καινούριον αὐτὸ περιοδικὸν θ' ἔγραφομε ἄρτοτερα.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ἄγγλική. — Ἄν καὶ εἶναι πολὺ ἡμερικὸν τέπου τὸ δόγμα τοῦ Τζαίμς Τζορς «*Ἐξοριστοὶ*» ὅμοιος τραφίει δυνατὰ τὴ προσοχή. Εἶναι δόγμα καθαυτὸ ψυχολογικόν. Ὁ Ἰρλανδομυσιστοριογράφος Τζαρόδος Ρόβαν θέλει νὰ δοκιμάσῃ, τ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Σύσ. αθείου διά τού άπό 24 Ιουνίου 1916 Βασιλικού Διατάγματος.

ΕΔΡΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Κεφάλαιον έγκεικριμένον Δροχ. 10,000,000

Κεφάλαιον εκδοθέν . . . » 3,000,000

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ

Τηλεγραφική διεύθυνσις «Πειραιή».

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ενεργεί παντός είδους Τραπεζιτικάς έργασίας.

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΗΝ ΕΙΣΠΡΑΞΙΝ Συναλλαγματικών, Γραμματίων, Φορτωτικών, Ναύλων, Άβαρ, Τοκομεριδίων κλπ.

ΠΡΟΞΟΦΛΕΙ Συναλλαγματικάς και Έμπορικά γραμμάτια.

ΧΟΡΗΓΕΙ ΔΑΝΕΙΑ έπι ένευρόφ Έμπορευμάτων, και Χρεωγράφων

ΔΕΧΕΤΑΙ ΠΡΟΣ ΦΥΛΑΞΙΝ χρεώγραφα και λοιπάς αξίας, επίσης έμπορεύματα εις τας αποθήκας της

ΑΓΟΡΑΖΕΤ ΚΑΙ ΠΩΛΕΙ Συναλλάγματα έπι τού έξωτερικού, Χρυσόν και Χαρτονομ. Ξένων Κρατών.

ΕΚΔΙΔΕΙ ΕΠΙΤΑΓΑΣ Δι' όλας τας πόλεις τής Νέας και Παλαιάς Ελλάδος.

Πιστωτικάς έπιστολάς έπι τού Έξωτερικού και τού Έσωτερικού.

ΕΝΕΡΓΕΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ Ταχυδρομικά και Τηλεγραφικά άπλά ή και έναντι φορτωτικών.

ΑΓΟΡΑΖΕΙ ΚΑΙ ΠΩΛΕΙ Λαχειοφόρους όμολογίας τής Έθνικής Τραπέζης τής Ελλάδος, αγοράζει

τοκομερίδια χρεωγράφων.

ΕΚΤΕΛΕΙ έντολάς έν τῷ Χρηματιστηρίῳ έν Αθήναις ώς και έν τῷ Έξωτερικῷ.

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ Ταμειυτηρίου, ύψεως εις Δραχμάς, ύψεως εις Συναλλάγμα Έξωτερικού έπι

προθεσμία.

„ΠΥΡΣΟΣ“

ΜΗΝΙΑΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Διευθυντής: ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 4

‘Ο «Πυρσός» είναι τὸ φιλολογικὸ ὄργανο τῶν νέων. Βγαίνει κάθε μήνα και πουλιέται σ' ὅλα τὰ κέντρα και τὰ κεντρικώτερα βιβλιοπωλεῖα 1 δρ. τὸ τεύχος. Ἡ συνδρομὴ του είναι 8 δρ. γιὰ τὴν Ἑλλάδα και φρ. χ. 10 γιὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

„ΠΡΟΝΟΙΑ“

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΩΝ
ΥΕΛΟΠΙΜΑΚΩΝ ΚΑΙ ΚΑΡΒΕΤΩΝ

Γενικοί πράκτορες:

Αδελφοὶ Δάνου & Σία

Ἐν Αθήναις, Πισσαδέλων 4.
Ἐν Πειραιῶν, Νηπτα 8.

-ΤΥΠΟΣ-

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΑΓΓΕΛΙΑΣ

Κατόπιν παραλήσεων πολλῶν κερῶν και δεσποινίδων,

Η Κ' ΘΕΩΝΗ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ἀπεφάσισε νὰ σχηματίσῃ τάξεις ἀπαγγελίας (cours). Τὰ μαθήματα ἀρχίζουσι ἀπὸ 1^{ης} Φεβρουαρίου ἐν. ἔτ. Πληροφορίαι και ἐγγράφαι καθ' ἑκάστην ὁδ. Ζήνωνος 1, ὥρα 3—5 μ. μ.

Ἐκτὸς τῶν τάξεων (cours) δίδονται και ἰδιαιτέρως μαθήματα.

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ:

ΟΙ ΓΥΡΙΣΜΟΙ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ

τοῦ ΕΩΜΟΥ ΦΙΛΛΥΡΑ

Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα.

Δ. α. χ. 3.

ΠΙΝΕΤΕ

ΜΑΥΡΟΔΑΦΝΗΝ - 1901 - ΤΟΥΤΑ

Εἶναι ζήτημα ὑγείας.

Νεάνιδες! ἀπὸ 6 — 20 ἐτῶν.

Θέλετε νὰ εἰσθε ὑγείεις, νὰ διατηρῆτε τὴν ὠραιότητα τοῦ σώματός σας, νὰ ἔχητε χάριν Παρισινήν; Ἀγοράσατε τὸν ὀρθολαιδικὸν πορσὲ

«Juvenil»

εἰς τὸν Φαρμακευτικὸν Οἶκον «ΑΡΕΤΑΙΒΙΟΝ», Ὁδὸς: Σταδίου 44.

Ἐκεῖ θὰ εὑρητε ἐπίσης ὅλα τὰ μοντέλα τοῦ Δόκτορος Marquay τῶν Παρισίων εἰς πλουσίαν συλλογήν.

ΚΑΠΝΑ

ΣΙΓΑΡΕΤΑ

ΜΕΞΗ